

ЕЛЕКТРОНЕН БЮЛЕТИН

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ
НА
ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО
ЗДРАВНИ ГРИЖИ

Здравни Грижи®

БРОЙ 2

ГОДИНА 17

2026 г.

БАПЗГ

СТАНОВИЩЕ НА БАПЗГ

В ЗАЩИТА НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ В ДЕТСКИТЕ ЯСЛИ

БАПЗГ ПРОВЕДЕ ИНИЦИАТИВИ ПО ПОВОД
СВЕТОВНИЯ ДЕН ЗА БОРБА С РАКА

- ⇒ ИНИЦИАТИВИ
- ⇒ ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ
- ⇒ МЛАДА СМЯНА
- ⇒ МЕДИЦИНСКА НАУКА
- ⇒ НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ
- ⇒ НОВИНИ ОТ ЕС
- ⇒ МЕЖДУНАРОДНИ НОВИНИ

Здравни грижи®

СЪДЪРЖАНИЕ:

СТАНОВИЩЕ СТАНОВИЩЕ НА БАПЗГ В ЗАЩИТА НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ В ДЕТСКИТЕ ЯСЛИ	4 - 6
ИНИЦИАТИВИ БАПЗГ ПРОВЕДЕ ИНИЦИАТИВИ ПО ПОВОД СВЕТОВНИЯ ДЕН ЗА БОРБА С РАКА РК НА БАПЗГ - ПЛЕВЕН - ОБУЧИТЕЛНА КАМПАНИЯ ЗА ПОДРАСТВАЩИ ИНИЦИАТИВИ НА РК - ВЕЛИКО ТЪРНОВО	7 –10
ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ УМБАЛ „Д-Р Г. СТРАНКИ“ В ПЛЕВЕН - ОБУЧЕНИЕ - ПОЛИТРАВМИ ВАРНА - МЕДИЦИНСКИ СТАНДАРТ ЯМБОЛ ОБУЧЕНИЕ - КОНТРОЛ НА ИНФЕКЦИИТЕ ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЕ - ПАРАВЕРТЕБРАЛНА БОЛКА ТРИДНЕВЕН ОНЛАЙН КУРС - ФИЗИКАЛНА АНАЛГЕЗИЯ	11-16
МЛАДА СМЯНА СБОРНИК ТЕСТОВИ ЗАДАЧИ - ХИМИЯ И БИОЛОГИЯ - МУ СОФИЯ МУ ВАРНА - ОНЛАЙН ПЛАТФОРМА ЗА КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ „АКАДЕМИЧНИ ОСКАРИ“ БУРГАСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ - ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОБУЧЕНИЕ МЕЖДУНАРОДНА ЛИНГВИСТИЧНА ПРОГРАМА ФОЗ НА МУ - КУРС ПО ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ НАГРАДИ „СТУДЕНТ НА ГОДИНАТА“ И „ЛЮБИМ ПРЕПОДАВАТЕЛ НА ГОДИНАТА“ МУ ПЛОВДИВ - ДЕН НА КАНДИДАТ-СТУДЕНТА КОНКУРС ЗА СТИПЕНДИИ ЗА МЛАДИ УЧЕНИ	17- 25 11 - 24
МЕДИЦИНСКА НАУКА ПРЕПАРАТ, ОТКРИТ ОТ БЪЛГАРКА, С РЕЗУЛТАТИ В ЛЕЧЕНИЕТО НА ТУМОРИ	26

СЪДЪРЖАНИЕ:

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ДИАНА ГЕОРГИЕВА, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БАПЗГ: МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ ПРОДЪЛЖАВАТ ДА НАМАЛЯВАТ, ИНИЦИАТИВА НА МЗ ПО ПОВОД СВЕТОВНИЯ ДЕН НА ЕПИЛЕПСИЯТА ПРЕЗ 2025 Г РАЖДАНИЯТА У НАС СА БИЛИ БЛИЗО 49 000 ПРОМЕНИ В СТАНДАРТА ПО МЕДИЦИНСКА ОНКОЛОГИЯ СИСТЕМА ЗА ВИРТУАЛНО РАЗДВИЖВАНЕ НА ПАЦИЕНТИТЕ

27-45

НОВИНИ ОТ ЕС

ПЪРВАТА В СВЕТА ТРАНСПЛАНТАЦИЯ НА ЛИЦЕ ОТ ДОНОР НРV ВАКСИНТЕ НАМАЛЯВАТ НУЖДТА ОТ СКРИНИНГИ ЗА РАК БЕЗОПАСНОТО НИВО НА КОНСУМАЦИЯ НА КАНАБИДИОЛ Е 2 МИЛИГРАМА ВАКСИНАЦИОНЕН СТАТУС СРЕЩУ МОРБИЛИ ЛЕКАРСТВА, СЪДЪРЖАЩИ ЛЕВАМИЗОЛ РЕЗИСТЕНТНОСТ БАКТЕРИИ КАТО SALMONELLA И CAMPYLOBACTER ТРЕСКАТА ЧИКУНГУНЯ ВЕЧЕ МОЖЕ ДА СЕ ПРЕДАВА ОТ КОМАРИ

47-53

МЕЖДУНАРОДНИ НОВИНИ

СЗО С ТРЕВОГА ЗА КАДРОВАТА КРИЗА С МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ ДО ЧЕТИРИ ОТ ДЕСЕТ СЛУЧАЯ НА РАК БИХА МОГЛИ ДА БЪДАТ ПРЕДОТВРАТЕНИ СЗО ОДОБРИ ВТОРА ВАКСИНА СРЕЩУ ПОЛИОМИЕЛИТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЕН ИМПЛАНТ ДАВА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДВИЖЕНИЯТА НА ПАЦИЕНТИ С БОЛЕСТТА НА ПАРКИНСОН

54-58

СТАНОВИЩЕ

БАПЗГ В ЗАЩИТА НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ В ДЕТСКИТЕ ЯСЛИ

„УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

От името на Управителния съвет на **Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ)**, както и от името на директорите и работещите в самостоятелните детски ясли и яслените групи към детските градини, изразяваме своето недоумение и възмущение от провежданата през последните седмици агресивна медийна кампания, инициирана чрез публикации и публични изявления на кмета и представители на общинската администрация на Столична община, относно необходимостта от спешни законодателни промени, насочени към премахване на медицинските специалисти по здравни грижи от детските ясли и яслените групи.

Предложените промени засягат **Закона за предучилищното и училищното образование** и **Закона за здравето**, като целта им е самостоятелните детски ясли и яслените групи към детските градини да преминат към Министерството на образованието и науката. В писмо до законодателната власт **кметът на Столична община, г-н Терзиев**, настоява за спешни законодателни промени с аргумента, че над 2200 места в детските ясли в София са застрашени от закриване поради недостиг на медицински сестри. Посочва се още, че значителна част от медицинските сестри продължават да работят след навършване на пенсионна възраст и че при евентуалното им освобождаване биха били закрити над 100 яслени групи.

В същото време се акцентира върху усилията на общината за изграждане на нови сгради за отглеждане на деца, но липсва информация за провеждана последователна политика за задържане и мотивиране на персонала. Ролята на медицинските специалисти в грижата за децата е подценена, като се предлага те да бъдат заменени с педагози. Пропуска се обаче фактът, че средната възраст на педагогическите специалисти, работещи с деца от 3 месеца до 3 години, е сходна с тази на медицинските сестри, както и че съществува реален недостиг на желаещи педагози да работят с деца в тази възрастова група.

СТАНОВИЩЕ

Въпросът за детското здраве, ранното детско развитие и ролята на медицинските сестри и акушерките в грижата за бременните жени и децата в семейството, общността, детското и училищното здравеопазване, е във фокуса на БАПЗГ от създаването ѝ до днес. Още от 2005 г. Асоциацията последователно организира срещи с професионалисти в сферата на детското здраве, с работодателски организации, със синдикати, с представители на Националното сдружение на общините, на Столична община, както и с други съсловни и неправителствени организации.

През годините сме участвали в редица работни групи, изготвяли сме десетки становища, декларации, писма, апели и сме провеждали протестни действия с цел да алармираме институциите и обществото за нарастващата кадрова криза сред медицинските специалисти по здравни грижи. Предупреждавахме с конкретни прогнози за невъзможност за функциониране на лечебни и здравни структури. Въпреки това усилията ни не получиха необходимата институционална подкрепа.

Днес сме изправени пред безпрецедентна **кадрова криза**, породена от дългогодишни недалновидни политики, липса на стратегическа визия и последователност, както и от отсъствие на ясно формулирани цели и план за развитие на професията. Провежданата политика на „гасене на пожари“ не може да бъде устойчива основа за управление на системата.

Относно конкретния казус в Столична община:

Детските ясли функционират на основание Закона за здравето, в частта „Здравна закрила на населението“, Раздел I „Здравна закрила на децата“, както и на Наредба № 26/18.11.2008 г. на МЗ за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от Наредбата, детските ясли са организационно обособени структури, в които екип от медицински и други специалисти осъществява отглеждане чрез грижа за опазване и укрепване на здравето, възпитание и обучение на деца от тримесечна до тригодишна възраст.

В чл. 9 изрично е регламентирано, че в детските ясли задължително работят медицинска сестра, акушерка, лекарски асистент или фелдшер, педагог и детегледачка. С чл. 13 се определя минималният брой педагози според броя на децата.

Цитираните разпоредби показват ясно, че законодателят е предвидил цялостен, мултидисциплинарен подход към развитието на децата до 3-годишна възраст. Грижите, възпитанието и обучението са равнопоставени и взаимно допълващи се елементи. Детското развитие е динамичен процес, включващ физическо, когнитивно, езиково и социално-емоционално развитие, като изоставането в една област неминуемо рефлектира върху останалите.

Промяна в законодателството и прехвърляне на детските ясли към МОН би довело до отпадане на здравния компонент в грижата за децата в най-ранна възраст, което **крие реален риск за тяхното пълноценно развитие**. Медицинските специалисти притежават компетентност за осигуряване на адекватни здравни грижи, проследяване на физическото и психическото развитие, оказване на първа помощ, консултиране на родителите и ранно разпознаване на отклонения и заболявания.

СТАНОВИЩЕ

Изключително притеснителни са и публичните изявления, според които на длъжност „медицинска сестра“ **се назначават лица без съответната професионална квалификация**. Подобна практика, ако се прилага, представлява нарушение на нормативните изисквания, тъй като *Наредба № 26 ясно определя квалификационните изисквания както за медицинските специалисти, така и за педагогическите кадри*.

В заключение **заявяваме категоричното си несъгласие** с искането за законодателни промени, насочени към решаване на кадровия проблем чрез премахване на медицинските специалисти от детските ясли. Подобен подход не само не решава проблема, но създава риск за децата и подкопава доказано ефективен модел на грижа в ранна детска възраст.

Медицински сестри в детските ясли

Решението на кадровата криза не може да бъде постигнато чрез механични нормативни промени. Необходима е целенасочена политика за повишаване на мотивацията на медицинските сестри и акушерките – чрез адекватно заплащане, признаване и заплащане на придобитите квалификации, възможности за продължаващо обучение и кариерно развитие, подобно на уредените механизми за педагогическия персонал.

БАПЗГ настоява за цялостни, последователни и дългосрочни решения, изработени в диалог и съгласие с всички професионалисти, ангажирани с отглеждането и развитието на децата в Република България.

С уважение,
Диана Георгиева
 Председател на БАПЗГ
 От името на УС на БАПЗГ“

ИНИЦИАТИВИ

НАЦИОНАЛНИЯТ ПРОФЕСИОНАЛЕН КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ НА РЕХАБИЛИТАТОРИТЕ КЪМ БАПЗГ ПРЕДСТАВИ УПРАЖНЕНИЯ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПАЦИЕНТИ С РАК НА ГЪРДАТА

Всяка година на 4 февруари отбелязваме Световния ден за борба с рака. У нас през последните години се регистрират над 30 хил. нови случаи на онкологични заболявания, като се очаква броят им да се увеличава, както това се случва в целия свят.

Специалистите по здравни грижи имат своето място и при тези тежки диагнози. В зависимост от профила им, то е различно - в превенцията, диагностиката, терапията, рехабилитацията или във всички тях. Затова решихме да ви представим серия от упражнения, които са подходящи за възстановяване на пациенти с рак на гърдата.

Повече за инициативата обясни **Александър Василев, зам.- председател на БАПЗГ** във видео-обръщение, качено в сайта и фейсбук страницата на БАПЗГ:

„И тази година на 4 февруари ще отбележим Световния ден за борба с онкологичните заболявания. Този път решихме да покажем ролята на рехабилитацията и физикалната терапия при пациенти, страдащи от тези заболявания.“

Едно от най-често срещаните онкологични заболявания е рака на гърдата. Затова решихме да ви покажем някои упражнения, които могат да се изпълняват, както у дома, така и в лечебни заведения.“

ИНИЦИАТИВИ

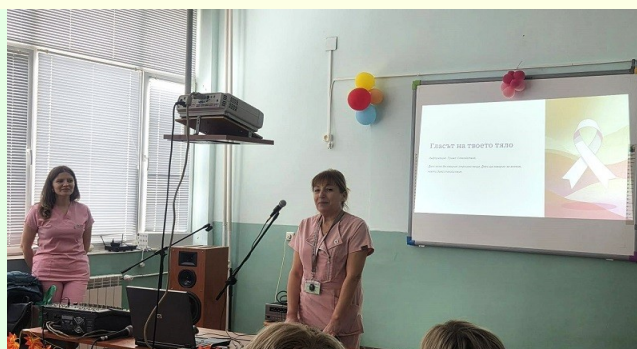
Предложените упражнения са разделени в три основни групи:

- 1. Дихателните упражнения** са важен елемент от рехабилитацията при рак на гърдата — както след операция (мастектомия, лумпектомия), така и по време или след лъчетерапия/химиотерапия. Те подпомагат възстановяването на белодробната функция, предотвратяват усложнения (като пневмония, лимфостаз) и подобряват подвижността на гърдния кош и рамото от засегнатата страна.
- 2. Аналитичните упражнения** представляват упражнения, при които се изолира движението в една става или една мускулна група, изпълнявани контролирано, с малка амплитуда и ниска интензивност. Те се прилагат в ранния и подострия период от рехабилитацията при пациенти с рак на гърдата, особено след оперативно лечение (лумпектомия или мастектомия).
- 3. Упражнения с/на уреди** представляват активни упражнения, при които мускулите се съкращават с постоянна сила, докато се извършва движение в ставите, като съпротивлението се осигурява от специализирани рехабилитационни или фитнес уреди. Те се прилагат в по-късните етапи на рехабилитацията при пациенти с рак на гърдата.

ИНИЦИАТИВИ

СТАРТИРА ИНФОРМАЦИОННО ОБУЧИТЕЛНА КАМПАНИЯ ЗА ПРОФИЛАКТИКА НА РАК НА ГЪРДАТА СРЕД ПОДРАСТВАЩИ В ПЛЕВЕН

Във връзка със Световен ден на борба с рака, в Регионална колегия Плевен, съвместно с Клиника по онкологична хирургия към УМБАЛ „Д-р Г. Странски“ - Плевен, се постави началото на информационно обучителна кампания сред подрастващите.

Първата среща беше в СУ „Анастасия Димитрова“. Обучението премина под надслов "Знанието е супер сила. Научи се да познаваш тялото си по-добре от всеки друг".

Презентация, свързана с профилактика на рак на гърдата изнесе медицинска сестра Силвия Лишковска, член на Управителния съвет на Регионална колегия на БАПЗГ в Плевен. Практическо обучение се проведе от старша мед. сестра Изабела Георгиева.

Председателят на Регионална колегия на БАПЗГ - Плевен Надя Димитрова и главна медицинска сестра и зам.-председател на РК на БАПЗГ - Плевен Мария Гиздовска след обучението представиха професията на медицинската сестра.

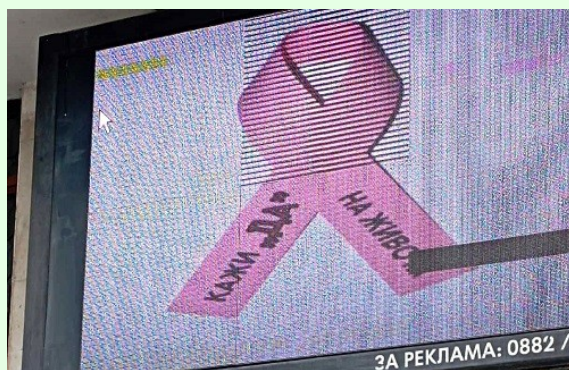
ИНИЦИАТИВИ

СПЕЦИАЛИСТИТЕ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ОТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ЗАЯВИХА СВОЯТА ПОДКРЕПА КЪМ БОЛНИТЕ ОТ РАК

По повод Световния ден за борба с рака Регионална колегия на БАПЗГ – Велико Търново проведе следните следните дейности:

1. На 4 февруари специалистите по здравни грижи от МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ – Велико Търново и Комплексния онкологичен център – Велико Търново, в знак на съпричастност и подкрепа на болните от рак, поставиха розова лентичка с надпис „Кажки „ДА“ на живота“;
2. На същия ден в 18:30 часа историческият обект „Царевград Търново“ беше осветен в розов цвят;
3. На 4 февруари на електронното табло на Община Велико Търново беше поставена розова панделка: „Кажки „ДА“ на живота“.

Последните две инициативи бяха осъществени с любезното съдействие на кмета на Община Велико Търново инж. Даниел Панов.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

В УМБАЛ „Д-Р Г. СТРАНКИ“ В ПЛЕВЕН СЕ ПРОВЕДЕ ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „АЛГОРИТЪМ НА ПОВЕДЕНИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ПРИ ПОЛИТРАВМИ“

Обучението беше организирано от главна медицинска сестра и зам.-председател на Регионална колегия на БАПЗГ в Плевен Мария Гиздовска.

На 5 февруари 2026 г. в УМБАЛ "Д-р Г. Странски" в Плевен се проведе обучение на тема "Алгоритъм на поведение на професионалистите по здравни грижи при политравми". То бе предназначено за специалистите по здравни грижи от региона.

То се реализира със съдействието на председателя на Първичното дружество болницата медицинска сестра Даниела Симова и председателя на Регионална колегия на БАПЗГ в Плевен Надя Димитрова.

Лектор на курса беше старша медицинска сестра на СПО Христинка Батолска. В мероприятиято взе участие и д-р Добромир Нгуен, специалист с голям опит в областта на спешната хирургия.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

59 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ОТ ВАРНА ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕ ЗА МЕДИЦИНСКИЯ СТАНДАРТ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ

59 специалисти по здравни грижи от Варна взеха участие в обучение за Медицинския стандарт по здравни грижи. То беше проведено в МБАЛ "Д-р Иван Селимински" в Сливен на 30 януари 2026 г. Лектор на курса беше проф. Силвия Борисова, д.оз.н., заместник-декан по практическата дейност на Факултета по обществено здраве и ръководител на Учебен сектор „Медицинска сестра“ към Катедра „Здравни грижи“ в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна.

Медицинският стандарт по здравни грижи беше утвърден с Наредба № Н-5 от 17 октомври 2025 г. Той регламентира изискванията за планиране, осъществяване, оценка и документиране на здравните грижи от специалистите по здравни грижи с цел осигуряване на качество, безопасност и професионална отговорност.

Целта на обучението беше да подпомогне прилагането на Медицинския стандарт по здравни грижи в болничната практика и да развие нужните умения за това. Полезната среща завърши с дискусия и практическо прилагане на планиране, осъществяване и оценка на здравните грижи. Участниците в курса ще получат кредитни точки по Единната кредитна система за продължаващо обучение на БАПЗГ.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

30 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ОТ ОБЛАСТ ЯМБОЛ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРЕН ПОДХОД В ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ИНФЕКЦИИТЕ СВЪРЗАНИ С МЕДИЦИНСКОТО ОБСЛУЖВАНЕ“

Второто обучение за годината от кампанията на БАПЗГ и Българската асоциация „Единно здраве/One Health“, за борба с инфекции, свързани с медицинското обслужване (ИСМО) се състоя в Ямбол на 7 февруари 2026 г. (първото се проведе в Пазарджик на 22 януари). Обучителният курс беше на тема „Интердисциплинарен подход в превенцията и контрола на инфекциите свързани с медицинското обслужване“ и се проведе в МБАЛ „Св. Пантелеймон“ и беше организирано от Регионална колегия на БАПЗГ – Ямбол, информира председателя на РК на БАЕПЗГ – Ямбол Цветка Бойчева.

В обучението участие взеха 30 специалисти по здравни грижи от област Ямбол. В конферентната зала на болницата присъства и изпълнителният директор на МБАЛ „Св. Пантелеймон“ доц. д-р Таньо Сечанов, к.м.н., специалист по ендокринна хирургия.

Първият лектор д-р Драгомир Иванов, председател на Българската асоциация „Единно здраве/One Health“, представи дейността и целите на Българската асоциация One Health.

Презентацията на Спасена Илиева, инспектор по обществено здраве от УМБАЛ „Лозенец“ и член на УС на БА „Единно здраве/One Health“, беше посветена на пропуските при прилагане на мерките за превенция на инфекциите.

Темата „От риск към безопасност: превенция на кръвно-преносими инфекции при убощдания и професионална експозиция сред медицинските и здравните специалисти“ представи д-р Велина Стоева, експерт към Българската асоциация „Единно здраве/One

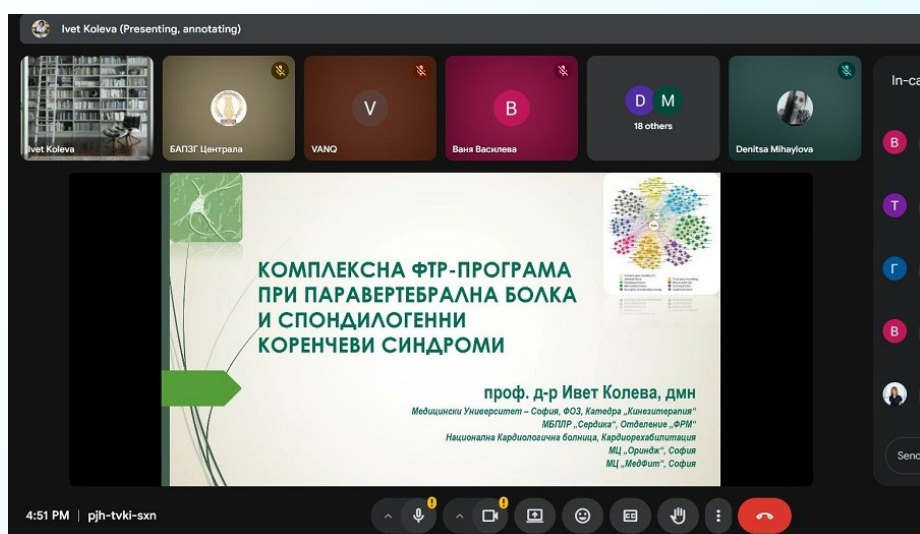
Health“.

Участниците получиха по 4 кредитни точки по Единната кредитна система за продължаващо обучение на БАПЗГ.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

115 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ОТ СТРАНАТА ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „ФТР ПРИ ПАРАВЕРТЕБРАЛНА БОЛКА И СПОНДИЛОГЕННИ КОРЕНЧЕВИ СИНДРОМИ“

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ) – Централна, съвместно с Националния професионален консултативен съвет на рехабилитаторите, организира онлайн обучение на тема „ФТР при паравертебрална болка и спондилогенни коренчеви синдроми“. Събитието се проведе на 11 февруари 2026 г. чрез платформата Google Meet и събра специалисти по здравни грижи от различни лечебни заведения в страната, като в обучението взеха участие близо 115 специалисти.

Лектор по темата за физикалната терапия и рехабилитация (ФТР) при паравертебрална болка и спондилогенни коренчеви синдроми беше проф. д-р Ивет Колева, дм, дмн – преподавател в Катедра „Кинезитерапия“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София, водещ специалист по физикална и рехабилитационна медицина с дългогодишен научен и клиничен опит.

Акценти в програмата:

В рамките на обучението беше представен структуриран алгоритъм за функционална оценка и изготвяне на комплексна физикално-медицинска и рехабилитационна (ФМР) програма при пациенти със спондилогенни (вертеброгенни и дискогенни) коренчеви синдроми – плексопатии и радикулопатии.

В рамките на обучението беше поставен акцент и върху лечебната гимнастика като основен елемент в рехабилитационния процес. Подчертано беше значението на индивидуално подбраните упражнения за подобряване на мускулния баланс, стабилизацията на гръбначния стълб, намаляване на болковия синдром, оптимизиране на работата на сърдечно-съдовата система, дихателната система, метаболизма и нервната система.

Обучението беше насочено към рехабилитатори, ерготерапевти, кинезитерапевти и други специалисти по здравни грижи с професионален интерес към диагностиката и терапията на паравертебралната болка и спондилогенните синдроми. Участниците ще получат кредитни точки по Единната кредитна система за продължаващо обучение на БАПЗГ.

С реализирането на подобни инициативи БАПЗГ продължава да утвърждава високите професионални стандарти в областта на физикалната и рехабилитационната медицина и да насърчава прилагането на доказателствено базирани алгоритми в клиничната практика.

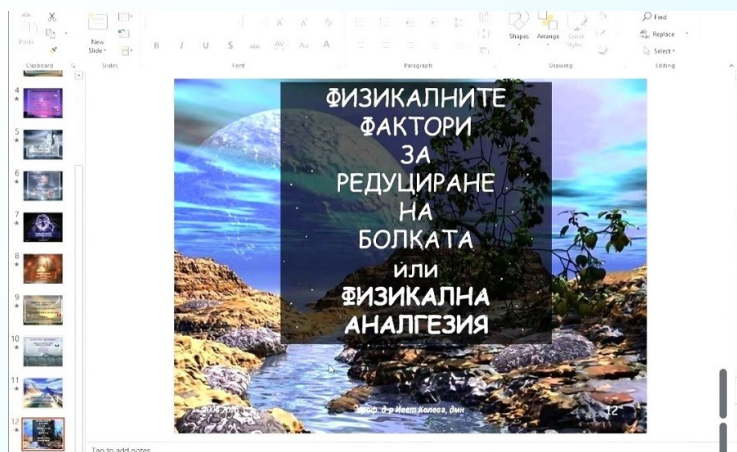
ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

130 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ТРИДНЕВЕН ОНЛАЙН КУРС, ПОСВЕТЕН НА СЪВРЕМЕННИТЕ МЕТОДИ НА ФИЗИКАЛНАТА АНАЛГЕЗИЯ

В периода 17, 18 и 19 февруари 2026 г. се проведе тридневно онлайн обучение на тема „Съвременни методи на физикална аналгезия – основи“, водено от проф. д-р Ивет Колева, дмн – преподавател в Катедра „Кинезитерапия“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет – София, водещ специалист по физикална и рехабилитационна медицина с дългогодишен научен, преподавателски и клиничен опит. Проф. Колева има значителен принос в развитието на

съвременните методи на физикалната терапия, автор е на множество научни публикации и активно участва в обучението и следдипломната квалификация на специалисти в тази област.

В събитието се включиха около 130 участници – рехабилитатори, кинезитерапевти и други здравни специалисти, ангажирани с лечението на болката и функционалното възстановяване на пациентите.

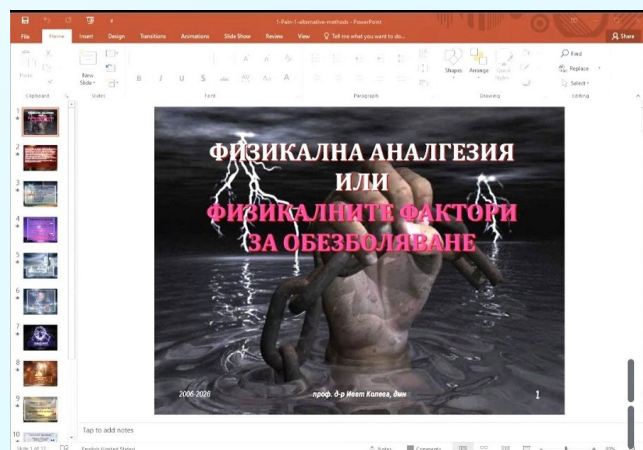

Първи ден – основи на болковата физиология и физикалната аналгезия

В рамките на първия ден бяха разгледани фундаменталните механизми на болковото усещане и съвременните физикални фактори за неговото редуциране. Акцент бе поставен върху биологичното предназначение на болката като защитен механизъм на организма. Болковото усещане изпълнява сигнална функция, насочена към предпазване от тъканно увреждане, но при хронифициране може да се превърне в самостоятелно патологично състояние,

изискващо комплексен терапевтичен подход.

Беше представена ролята на мултисинаптичната аферентна система в предаването и модулирането на болковите импулси, както и основните теории за болковото усещане – специфични, неспецифични и интегративни. Обсъдени бяха и практически примери за приложение на различни физикални методи за аналгезия – електротерапия, фототерапия и лазертерапия, дълбока осцилация и ударно-вълнова терапия, с акцент върху техните механизми на действие, показания и терапевтични ефекти.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Втори ден – електролечение и кожна сетивност

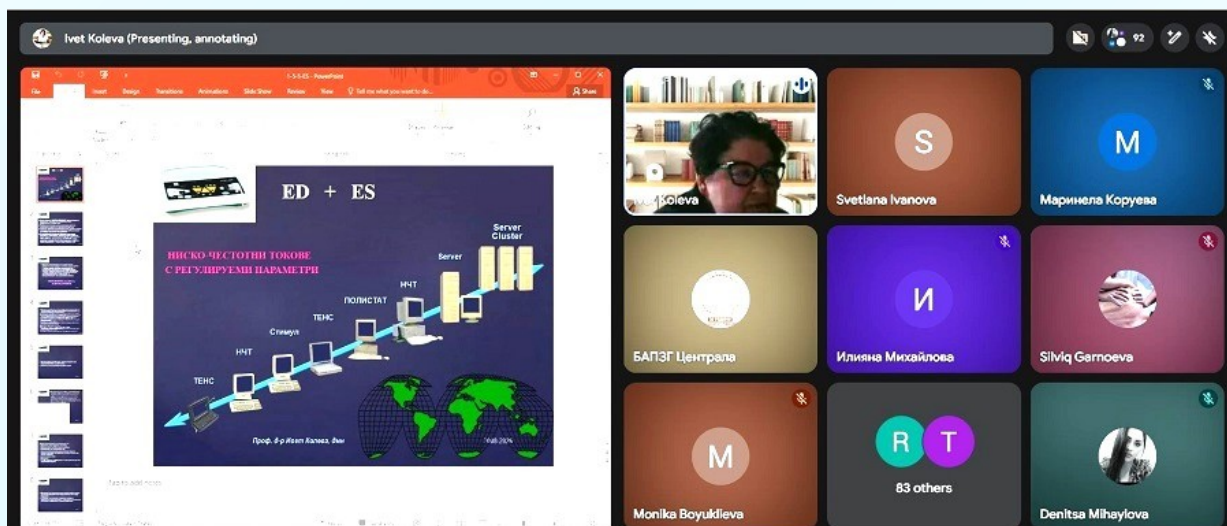
Вторият ден от обучението беше посветен на кожната сетивност, зоните на въздействие на галваничния ток и прилагането на електрически ток за лечение на болни. Разгледани бяха физиологичните основи на електролечението, особеностите на тъканната проводимост, както и правилният подбор на параметрите на електрическите токове според конкретната клинична картина. Специално внимание бе отделено на безопасността, противопоказанията и индивидуализирания терапевтичен подход при работа с пациенти с остра и хронична болка.

Трети ден – биомеханика и кинезитерапия

Третиият обучителен ден обхвана темите за биомеханика и патобиомеханика, кинезидиагностика и кинезитерапия, както и аналитичната гимнастика като метод за целенасочено функционално възстановяване. Бяха разгледани принципите на двигателния анализ, оценката на функционалните нарушения и изготвянето на индивидуални рехабилитационни програми. Беше поставен акцент върху връзката между структурните изменения, болковия синдром и двигателния дефицит, както и върху ролята на активната терапия в дългосрочната рехабилитация.

Дискусия и практически обмен

И в трите дни обучението включваше активна дискусия по поставените теми. Участниците и лекторът споделиха личен професионален опит от клиничната практика, обсъдиха конкретни казуси и терапевтични стратегии, което допринесе за задълбочаване на знанията и за практическата приложимост на представения материал.

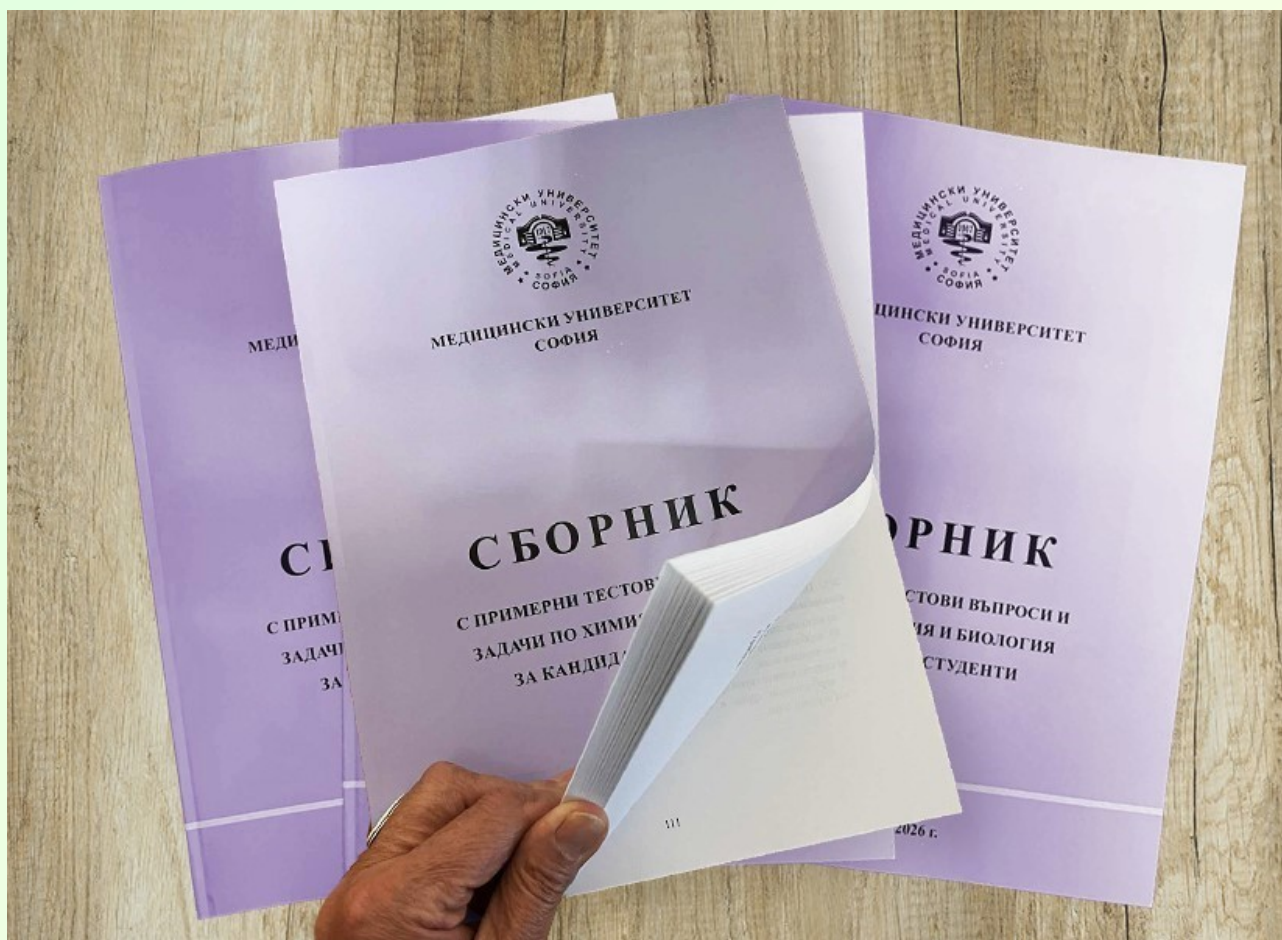
Обучението предостави систематизиран, научно обоснован и практически ориентиран поглед върху съвременните възможности за нефармакологично повлияване на болката и допринесе за повишаване на професионалната компетентност на участниците.

В края на обучението участниците получиха кредитни точки по Единната кредитна система (ЕКС) на

МЛАДА СМЯНА

ИЗЛЕЗЕ ОТ ПЕЧАТ НОВИЯТ СБОРНИК С ПРИМЕРНИ ТЕСТОВИ ВЪПРОСИ И ЗАДАЧИ ПО ХИМИЯ И БИОЛОГИЯ ЗА ПРИЕМ В МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ ПРЕЗ 2026 Г.

Излезе от печат новият сборник с примерни тестови въпроси и задачи по химия и биология за прием в Медицински университет - София през 2026 година. Сборникът може да бъде закупен от Ректората на МУ-София, в сградата на Център по хигиена, бул. „Иван Евст. Гешов“ 15, етаж 10, стая 29 – каса, всеки работен ден до 15:30 часа. Цената му е 18,40 евро.

МЛАДА СМЯНА**МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ –
ВАРНА РАЗПОЛАГА НОВА ОНЛАЙН ПЛАТФОРМА
ЗА ПОДГОТОВКА НА КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ ПО БИОЛОГИЯ И ХИМИЯ**

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна разполага нова онлайн платформа за подготовка по биология и химия, предназначена за кандидат-студенти. За това съобщиха от учебното заведение.

Платформата дава възможност за решаване на онлайн тестове по Биология и Химия с реални въпроси от приемните изпити, автоматична проверка на резултатите и получаване на подробна статистика за постигнатите резултати по отделни теми.

Достъпът до системата е възможен от компютър, таблет и мобилен телефон, което осигурява удобство и гъвкавост при подготовката.

ЗА КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ

ОНЛАЙН
ТЕСТОВЕ

ПО БИОЛОГИЯ И ХИМИЯ

The advertisement features a blue background with a white logo of the Medical University of Varna on the left. The logo includes a caduceus and the text 'МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА' and '„ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“'. In the center, three medical professionals (two women and one man) are smiling, wearing white and blue scrubs with stethoscopes. The text 'ОНЛАЙН ТЕСТОВЕ' is prominently displayed in large white letters, and 'ПО БИОЛОГИЯ И ХИМИЯ' is at the bottom in white letters.

МЛАДА СМЯНА

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ ПОЛУЧИ „АКАДЕМИЧНИ ОСКАРИ“ ЗА НАПРАВЛЕНИЯТА „МЕДИЦИНА“, „СТОМАТОЛОГИЯ“, „ФАРМАЦИЯ“, „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“ И „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“

На церемонията „Академични Оскари 2025“ Медицински университет-София официално бе награден за лидерските позиции в петте си професионални направления, според резултатите от Рейтинговата система на университетите в България. Ректорът проф. д-р Бойчо Ланджов, дм, лично получи отличието за поредна година. Това съобщиха от учебното заведение на 27.01.2026 г.

Събитието уважиха Президентът на Република България Илияна Йотова, Министърът на образованието и науката Красимир Вълчев, Ръководителят на Представителството на ЕК в София г-жа Йорданка Чобанова, Председателят на Съвета на ректорите проф. Миглена Темелкова, зам.-министърът на образованието и науката акад. Николай Витанов, Председателят на ВОН-КНСБ доц. д-р инж. Лиляна Вълчева, Председателят на Националната агенция за оценяване и акредитация проф. д-р Елиза Стефанова, председателят на НПСС Ангел Стойков, министри на образованието от предишни правителства, ректори и бизнес лидери.

В благодарствената си реч Ректорът сподели, че категоричното лидерство на МУ-София за втора година в петте направления е напълно заслужено и изброи факторите, които допринасят за него. „Тайната на успеха е в деликатния баланс между традициите, които Медицинският университет гради повече от 100 години и предизвикателствата на ерата Gen Z“, допълни проф. Ланджов.

Той подчерта, че МУ-София обучава и възпитава студентите в най-хуманните професии с грижа за здравето на обществото. „Ние не гоним награди, наградите следват нашия успех. Ние не търсим благодарност, благодарността идва в резултат на нашите усилия“, заяви Ректорът.

Наградите, раздадени на церемонията, са базирани на Рейтинговата система на висшите училища в България – годишната класация, провеждана от Министерството на образованието и науката вече над десетилетие. Церемонията по връчването на „Академичните Оскари“, организирана от медийната платформа „24 часа“, популяризира Рейтинговата система като значим компас за кандидат-студентите в техния избор на висше учебно заведение.

МЛАДА СМЯНА

СТУДЕНТИ ОТ БУРГАСКИЯ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ ПРЕДСТАВИХА ПРЕД УЧЕНИЦИ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ, РАЗВИТИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ, КОИТО ПРЕДЛАГА УНИВЕРСИТЕТЪТ

Представители на мобилната група от преподаватели и студенти към Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ посетиха Професионалната гимназия по компютърно програмиране и иновации в Бургас, за да запознаят зрелостниците с възможностите за обучение, развитие и професионална реализация, които предлага университетът. За това съобщиха от учебното заведение на 16.02.2026 г.

В срещата участваха преподаватели от Факултета по технически науки – доц. Ивайло Беловски, доц. Мехмед Кадир, гл. ас. Сабина Недкова, както и студентът Мартин Пейчев, който сподели личния си опит от обучението и активния студентски живот в университета. Те представиха актуалните специалности, модерната материална база, възможностите за участие в научноизследователски проекти, стажове и партньорства с бизнеса.

Акцент беше поставен върху факта, че Бургаският държавен университет предлага широк спектър от специалности, адаптирани към динамично променящия се пазар на труда. Обучението е насочено към изграждане на практически умения, дигитални компетентности и предприемаческо мислене, които дават реално предимство на бъдещите специалисти.

Срещата премина в открит диалог, като учениците имаха възможност да зададат въпроси, свързани с кандидатстването, учебния процес и перспективите за реализация след дипломирането.

Предстои поредица от срещи със зрелостници от региона, които се реализират в рамките на Кандидатстудентската кампания на БДУ. Чрез тях университетът продължава активната си мисия да бъде близо до младите хора и да ги подкрепя в избора им на образование и професионален път.

МЛАДА СМЯНА

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТ НА СВОИТЕ СТУДЕНТИ ДА УЧАСТВАТ В МЕЖДУНАРОДНАТА ЛИНГВИСТИЧНА ПРОГРАМА В РАМКИТЕ НА АЛИАНСА INGENIUM

Медицински университет - София е партньор в Европейския университетски алианс INGENIUM и предоставя възможност на своите студенти за участие в международна лингвистична инициатива – INGENIUM Linguistic Tandem Programme.

Какво представлява програмата?

Лингвистичната тандемна програма се основава на принципа на **реципрочното партньорско обучение**, при което двама студенти с различни езикови профили си помагат взаимно да подобрят езиковите си умения чрез редовни разговори и съвместни дейности.

Тандемите свързват студенти от различни университети в рамките на алианса INGENIUM и насърчават:

- практическото използване на чужди езици;
- развитието на межкултурна компетентност;
- сздаването на международни академични и социални контакти.

Как протича участието?

1. Регистрация

Желаещите да участват се регистрират онлайн, като посочват:

- своя роден език (или език, който владеят на високо ниво);
- езика/езиците, които желаят да практикуват;

предпочитано време за срещи.

Участието е възможно при наличие на подходящ езиков партньор и успешно съчетаване.

2. Съчетаване (Matching)

След регистрацията участниците се съчетават със студент от друг университет в алианса INGENIUM въз основа на допълващи се езикови профили. След това се предоставят данни за контакт, за да могат партньорите самостоятелно да организират своите срещи. Процедурата по съчетаване може да има леки различия в зависимост от университета.

3. Съвместна работа

Лингвистичните тандеми са **изцяло студентски и автономни**. Партньорите сами решават:

- колко често да се срещат;
- колко да продължават срещите;
- какви дигитални инструменти да използват (Zoom, MS Teams, WhatsApp, Google Meet и др.).

Срещите обикновено се провеждат онлайн, като времето за общуване се разпределя поравно между двата езика. Няма фиксирана учебна програма, но участниците се насърчават да се срещат редовно и да обсъждат теми от взаимен интерес – обучение, култура, ежедневието и др.

Кой може да участва?

Програмата е отворена за **всички студенти от университетите в алианса INGENIUM**, включително:

- български и международни студенти;
- студенти от всички образователно-квалификационни степени.

Лингвистичните тандеми не представляват формални езикови курсове, но дават възможност за прилагане на езиковите знания в реална комуникативна среда, повишаване на увереността и изграждане на международни връзки в рамките на Европа.

МЛАДА СМЯНА

ФОЗ НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ ОРГАНИЗИРА ИНТЕНЗИВЕН ДИСТАНЦИОНЕН КВАЛИФИКАЦИОНЕН КУРС ПО ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

Факултетът по Обществено здраве при Медицински Университет – София организира интензивен дистанционен квалификационен курс по Здравен мениджмънт с хорариум 200 часа в съответствие с чл. 3 от Наредба № 9/2000 г. на Министерство на здравеопазването.

Успешно завършилите получават удостоверение за квалификация по „Здравен мениджмънт“, съгласно същата наредба. За това съобщиха от учебното заведение.

Обучението ще бъде дистанционно и ще се проведе онлайн и стартира на 09.03.2026. В периода на обучение курсистът ще има възможност да получава и онлайн консултации от преподавателите.

Курсът е предназначен за дипломирани бакалаври или магистри, които работят в сферата на здравеопазването.

За записване за курса и за повече информация:

[0885947013](tel:0885947013) – г-жа Петрова
[02/9432 579](tel:029432579) – г-жа Василева

ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

200 ЧАСА ОБУЧЕНИЕ + ОНЛАЙН КУРС

СТАРТ: 9 МАРТ 2026 г.

— ЗА ЗДРАВНИ ПРОФЕСИОНАЛИСТИ —

• ЗАПИСВАНЕ И ИНФОРМАЦИЯ:

☎ 0885947013 – г-жа Петрова

☎ 02/9432 579 – г-жа Василева

МЛАДА СМЯНА

ФОЗ НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ СЪОБЩИ ЗА НОСИТЕЛИТЕ НА НАГРАДИТЕ „СТУДЕНТ НА ГОДИНАТА“ И „ЛЮБИМ ПРЕПОДАВАТЕЛ НА ГОДИНАТА“ ЗА 2025 Г.

Факултетът по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ на Медицински университет - София съобщи за носителите на тазгодишните награди „Студент на годината“ и „Любим преподавател на годината“ за 2025 г.

Отличието „Студент на годината“ на ФОЗ „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ получи Славчо Петрунов – 4 курс, специалност „Лекарски асистент“. Наградата му бе връчена от Декана на ФОЗ проф. Александрина Воденичарова, дм.

В категорията „Любими преподаватели на МУ-София в областта на медико-социалните науки“ беше отличена доц. Нели Градинарова, дм, преподавател в Катедра „Биоетика“ на ФОЗ „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“, след проведено онлайн гласуване сред студентите на университета.

МЛАДА СМЯНА

700 ГИМНАЗИСТИ ПРЕПЪЛНИХА ТРИ ОТ ГОЛЕМИТЕ АУДИТОРИИ НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ В ДЕНЯ НА КАНДИДАТ-СТУДЕНТА

Над 700 гимназисти препълниха три от големите аудитории на Медицински университет – Пловдив в Деня на кандидат-студента, който се проведе на 21 февруари 2026 г. За това съобщиха от учебното заведение.

Указания за изпита по биология даде председателят на изпитната комисия по предмета проф. Мария Казакова. Тестът включва 8 типови задачи по подобие на тези в сборниците по биология за кандидат-студенти, издание на МУ-Пловдив. Той е изцяло съобразен с учебния материал за общообразователна подготовка в първо ниво на гимназиално обучение и включва избрани теми от профилираната подготовка. На 25 април ще се проведе онлайн курс по етика, за да бъде дадена възможност на кандидати от по-отдалечени региони да получат подробни разяснения за изпитния формат.

Конкурсният изпит е с продължителност 5 часа и включва скулптиране на един зъб от глина по макет, предоставен от МУ-Пловдив, обясни председателят на изпитната комисия проф. Явор Калъчев. Тридневен подготвителен курс ще се проведе в началото на месец юни.

Срок за подаване на документи – онлайн от 1 до 26 юни 2026 г. през платформата за кандидатстване на МУ-Пловдив. Формирането на състезателния бал за магистърските

МЛАДА СМЯНА

ЦЕНТЪРЪТ ЗА АКАДЕМИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ СОФИЯ ОБЯВИ КОНКУРСИ ЗА СТИПЕНДИИ ЗА МЛАДИ И УТВЪРДЕНИ БЪЛГАРСКИ УЧЕНИ

Обявени са актуалните конкурси за стипендии за млади български учени и утвърдени български учени „Пфорцхаймер“ в областта на хуманитарните и социални науки на Център за академични изследвания София (ЦАИ), съобщил Медицински университет – Пловдив.

Крайният срок за кандидатстване е 31 март 2026 г.

Стипендиантските програми 2026/2027 са подкрепени от министерствата на образованието и науката на България и Швейцария.

Подробности за конкурсите можете да видите на сайта на МУ-Пловдив.

**ЦЕНТЪРЪТ ЗА АКАДЕМИЧНИ
ИЗСЛЕДВАНИЯ СОФИЯ ОБЯВИ:**

КОНКУРСИ ЗА СТИПЕНДИИ

ЗА МЛАДИ И УТВЪРДЕНИ БЪЛГАРСКИ УЧЕНИ

Стипендии в областта на
хуманитарните и социални науки
— «Пфорцхаймер» —

Краен срок за кандидатстване:
31 МАРТ 2026 г.

Програми 2026 / 2027 г., подкрепени от

 МОН **SWISS CONFEDERATION**

Вижте подробности на сайта на
МУ-ПЛОВДИВ

МЕДИЦИНСКА НАУКА

ПРЕПАРАТ, ОТКРИТ ОТ БЪЛГАРКА, Е С ОБНАДЕЖДАВАЩИ РЕЗУЛТАТИ В ЛЕЧЕНИЕТО НА ТУМОРИ

Доц. д-р Здравка Медарова е първа по рода си в световната онкология, визионер, една от най-значимите фигури в съвременната РНК медицина. Доц. Медарова е научен директор на биофармацевтична компания TransCode Therapeutics. Тя е българката, открила препарат, който не само спира раковите образувания, но и регресира метастазите в различни органи. За това съобщи Zdrave.net.

Уникалното в медикамента е, че открива конкретния тумор, но заедно с това и разсейките, което пренаписва битката с коварната болест. Обнадеждаващите резултати вече са потвърдени в предклиничните изследвания при животни.

Лекарството е приложено и върху 16 пациенти.

„Не виждаме свидетелства за смаляване на туморите, но те спират да растат и при 44% от тези пациенти просто спряхме развитието на рака, със 7 месеца или повече. Обикновено човек, който се включва в такова изследване, това е последна линия на терапия. И това, че имаме хора, които продължават 7 месеца и повече, 44% са те, е много силен знак. Трима от тези хора продължават да са на лечение, един от тях, който най-дълго е бил част от това изследване, 13 месеца продължава да се лекува и ракът му е стабилен, не расте. Засега това е резултатът. Не смаляваме туморите, но това не ни плаши, защото когато един тумор спре да метастазира и расте, можем да го лекуваме с традиционни методи. Мечтата ни е да увеличим процента на хората с тумори, които могат да се оперират, които в действителност ще извлекат полза от тази процедура, защото вече имаме лекарство, което адресира заболяването. Невидимите клетки, които са навсякъде в тялото, които не можем да ги изрежем, да ги убием с радиация, защото не знаем къде са, но които ще продължават да пораждаят нов рак“, споделя доц. Медарова пред bTV.

Първо се появяват наночастиците, които, веднъж влезли в кръвта, конкретно стигат до раковите клетки:

„И тогава ми хрумна, което е много проста идея, а защо не сложим тези двувъзможни РНК молекули на частиците и по този начин да доставяме не само образна диагностика, но и лечение. Аз не съм химик, но седнах, препрочетох, измислих как да ги свържа двете, синтезирах ги – това е много сложно за мен, защото аз изпускам всичко в лабораторията и разливам – и ги инжектирахме в мишки и видяхме много интересни резултати“, разказа тя.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

Диана Георгиева, председател на БАПЗГ: МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ ПРОДЪЛЖАВАТ ДА НАМАЛЯВАТ, ТЯХНАТА СРЕДНА ВЪЗРАСТ Е 57,8 ГОДИНИ

Заплащането на труда на лекарите и медицинските сестри е такова, защото политиките така са го направили, но няма как да дадем 5 000 лева заплата, ако сме получили от здравната каса 3 000 за дейност. Това каза председателят на Сдружението на областите болници Васислав Петров по време на конференцията "Здравеопазването: възстановяване на доверието и нов обществен договор", организирана от „Продължаваме промяната“. Според него трябва да има фонд, който да гарантира заплатите в областните болници, тъй като те поемат цялата спешност в съответната област. „По отношение на младите лекари, моят призив е не само да искат по-добри условия на труда си, но да се насочат за специализация и към областните болници, където има голяма вероятност да получат това, от което имат нужда“, каза още д-р Петров. За това инфомира Zdrave.net.

Д-р Гергана Николова, зам.-председател на Сдружението на общопрактикуващите лекари в България (НСОПЛБ), заяви, че първият голям проблем в системата е неправилно обърнатата пирамида в здравеопазването, а другият е, че в извънболничната помощ семейните лекари през 2000 г. са били около 4 300, но сега са по-малко от 3 800, по-голямата част от които са в пенсионна възраст. „Въпросът е кога ще се обърне пирамидата от болничната помощ към извънболничната, защото невъзможността на личния лекар да назначи ЯМР води до хоспитализация на пациента за 5 дни и това не излиза нито по-евтино на държавата, нито е по-добре за пациента“, каза тя.

Председателят на НСОПЛБ доц. Любомир Киров изтъкна, че големият проблем за недофинансирането на системата е в здравнонеосигурените и в това, че държавата не плаща осигуровките в пълен размер на групите, които е длъжна да осигурява. „Дори да се увеличи здравната вноска с 2%, пак няма да компенсира това, което се губи от здравнонеосигурените“, подчерта доц. Киров.

Друг проблем, според нея, е работата на медицинските сестри по няколко договора в различни болници, което пречи на почивката на медицинската сестра. Акушерките за цялата страна са 3 347, а рентгеновите лаборанти са около 1 500, посочи още Георгиева и обърна внимание на големия брой болници, които се разкриват, без да се отчита кой ще оказва грижа за пациентите.

„След няколко протеста и разговори с политици установихме, че в управлението няма необходимата воля и консенсус, че трябва да се направи реформа, а ние имаме предложения за промени, които ще подобрят ситуацията за специалистите, макар че те реално са крѝпки в една система, която изначално не работи добре“.

Това пък заяви Калина Божилова, представител на Инициативен комитет „Бъдеще в България“. По думите ѝ специализациите, в зависимост от лечебното заведение и ментора, са различни, тъй като не се спазват критерии. Обучението трябва да се реформира от началото и трябва да има политически натиск върху министѝра, за да може да направи необходимата реформа, смята тя. Според Божилова трябва да има минимална основна заплата за всички лекари специалисти, защото те не работят по клинични пътеки и зависят от заплащане, дадено от ръководителя на клиниката.

Доц. Антон Тонев, представител на РЛК - Варна, заяви, че преди да започнем да лекуваме системата, трябва да направим точна диагностика. „Сестрите работят между 2 и 3 работни места, за да получават заплата над средната, което означава, че са недоплатени.“

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

СЕДЕМ БОЛНИЦИ ЩЕ МОДЕРНИЗИРАТ СВОИТЕ СТРУКТУРИ ПО ПЕДИАТРИЯ И ОНКОЛОГИЯ С ЪС СРЕДСТВА ОТ МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

В изпълнение на Националния план за възстановяване и устойчивост, Министерството на здравеопазването обяви нова процедура BG-RRP-12.016 „Извършване на СМР, необходими за осигуряване на материална база за доставка, монтаж и инсталация на медицинска апаратура за диагностика и лечение на педиатрични и онкологични заболявания“ чрез директно предоставяне на средства на седем лечебни заведения за болнична помощ, за това събщи Zdrave.net като се позова на съобщение от Министерството на здравеопазването.

Това са: УСБАЛО „Проф. Иван Черноеземски“ ЕАД, гр. София, УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕАД, гр. София, УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД, гр. Пловдив, „Национална кардиологична болница“ ЕАД, гр. София, УМБАЛ „Царица Йоанна – ИСУЛ“ ЕАД, гр. София, УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ ЕАД, гр. Плевен, „Комплексен онкологичен център – Русе“ ЕООД, гр. Русе. Те ще получат финансиране по Компонент 3 „Извършване на СМР в седем лечебни заведения за болнична помощ във връзка с изпълнението на Компонент 1 и Компонент 2“ от Инвестиция С12.11 „Модернизиране на болничните заведения“.

Процедурата предвижда 100% безвъзмездна финансова помощ, като общият размер на средствата е 20 273 686 евро, от които 16 894 738 евро финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост и 3 378 948 евро национално публично финансиране (невъзстановим данък добавена стойност).

Целта на процедурата е модернизиране на предоставяните медицински грижи в сферата на педиатрията и онкологията, чрез осигуряване на необходимата материална база за доставка, монтаж и инсталация на нова, високотехнологична медицинска апаратура в ключови лечебни заведения за болнична помощ, закупена в рамките на изпълнението на Компонент 1 и Компонент 2“ от Инвестиция С12.11 „Модернизиране на болничните заведения“.

Кандидатстването от лечебните заведения се извършва изцяло онлайн чрез Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС (ИСУН 2020), модул „НПВУ“.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

МЗ УТВЪРДИ КОНЦЕПТУАЛНА РАМКА ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОМОЦИЯ, ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОФИЛАКТИКА В БЪЛГАРСКИТЕ УЧИЛИЩА

Преди дни от Министерството на здравеопазването съобщи, че министърът е утвърдил Концептуална рамка за дейностите по промоция, превенция и профилактика в българските училища. За това информира Zdrave.net на 03.02.2025 г.

По-късно концепцията бе публикувана и на уебстраницата на ведомството за обществено обсъждане.

Документът обхваща три образователни етапа – начален, прогимназиален и първи гимназиален.

Концептуалната рамка на дейностите по промоция, превенция и профилактика в начален етап на училищното образование (1 - 4 клас) е насочена към формирането на основни компетенции у учениците, свързани със здравословния начин на живот. Целта ѝ е да укрепи ролята на здравното образование в училището и да създаде у децата основни навици за здравословен начин на живот, като същевременно им осигури знания, които ще ги насочват към отговорно отношение към собственото им здраве.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ПРОМЕНЯТ МИНИМАЛНИТЕ КВАЛИФИКАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРОФЕСИИ ОТ ЗДРАВНИЯ СЕКТОР

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

**ПРОМЕНЯТ МИНИМАЛНИТЕ
КВАЛИФИКАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ
ЗА ПРОФЕСИИ ОТ ЗДРАВНИЯ СЕКТОР**

**КВАЛИФИКАЦИОННИ
ИЗИСКВАНИЯ:**

- ✓ МЕДИЦИНСКА СЕСТРА
- ✓ ЛЕКАР ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА
- ✓ МАГИСТЪР-ФАРМАЦЕВТ

— АКТУАЛИЗИРАНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА: —

МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ **ЛЕКАРИ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА** **МАГИСТЪР-ФАРМАЦЕВТИ**

! АКТУАЛИЗИРАТ СЕ И ИЗИСКВАНИЯТА ПО СПЕЦИАЛНОСТИТЕ „МЕДИЦИНА“, „ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА“, „ФАРМАЦИЯ“, „МЕДИЦИНСКА СЕСТРА“, „АКУШЕРКА“ И ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ“, ТОВА СООБЩАВАТ ОТ ПРАВИТЕЛСТВЕНАТА ПРЕССЛУЖБА.

Министерският съвет прие Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет. С проекта на Постановление се осигурява пълно транспониране на Делегирана Директива (ЕС) 2024/782 на Комисията от 4 март 2024 година за изменение на Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на минималните квалификационни изисквания за професиите „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“ и „фармацевт“. За това съобщи Zdrave.net на 04.02.2026 г. Актуализират се и единните държавни изисквания по специалностите „медицина“, „дентална медицина“, „фармация“, „медицинска сестра“, „акушерка“ и „лекарски асистент“ съобразно мотивирани предложения, приети единодушно от всички висши училища, провеждащи обучение на студенти по посочените специалности. Това съобщават от правителствената пресслужба.

С Директивата се изменят и минималните квалификационни

изисквания за професиите „медицинска сестра“, „лекар по дентална медицина“ и „магистър-фармацевт“ и знанията и уменията, които трябва да бъдат придобити по време на обучението им с оглед на общопризнатия научен и технически прогрес.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ПО ДАННИ ОТ НЗИС КЪМ 2025 Г. РЕГИСТРИРАНИТЕ В СИСТЕМАТА СЛУЧАИ НА ЗЛОКАЧЕСТВЕНИ НОВООБРАЗУВАНИЯ СА 302 450, КАТО НАЙ-ГОЛЯМ ДЯЛ ЗАЕМАТ ЗЛОКАЧЕСТВЕНИТЕ НОВООБРАЗУВАНИЯ НА МЛЕЧНАТА ЖЛЕЗА – 51 179 СЛУЧАЯ

По данни от НЗИС към 2025 г. регистрираните в системата случаи на злокачествени новообразувания са 302 450, като най-голям дял заема злокачествените новообразувания на млечната жлеза – 51 179 случая. За това информира Zdrave.net като се позова на съобщение от Министерството на здравеопазването по повод Световния ден за борба с рака, който отбелязваме на 4 февруари.

От МЗ информират, че през 2026 г. предстои стартирането на първите две национални скринингови кампании за ракови заболявания, които ще се реализират до 2030 г. Първите доставки на необходимите консумативи се очакват до два месеца, а реалното изпълнение на чаканите програми ще започне през второто тримесечие на годината, поясняват от ведомството.

Първата програма е за рак на маточната шийка. Той заема второ място по честота сред жените на възраст 15–44 години и е на 12-то място сред причините за смърт от рак.

Предстоящият скрининг включва изследване за инфекция с човешки папилома вирус HPV като на жените между 25 и 65 години ще бъде предоставен пакет за самостоятелно пробовземане в домашни условия, независимо от здравноосигурителния им статус, уточняват от МЗ. От там припомнят, че HPV причинява почти 5% от всички онкологични заболявания при жените и мъжете по света и е най-честата причина за рак на маточната шийка. В България по Националната програма за първична профилактика на ракови заболявания, причинени от човешки папилома вирус (HPV) 2025-2030 г., се осигурява безплатна имунизация за момичета на възраст от 10 до 18 ненавършени години и за момчета на възраст от 10 до 14 ненавършени години.

Втората скринингова кампания е за рак на дебелото черво. Той е най-честото злокачествено заболяване на стомашно-чревния тракт и третият най-разпространен вид рак в света. При ранно откриване петгодишната преживяемост достига 90%, докато при късно диагностициране значително намалява. Скринингът ще се извършва чрез тест за окултна кръв в изпражнения, като лица на възраст 45–75 години също ще получават комплект за пробовземане в домашни условия, допълват от ведомството.

През 2023 г. болниците в ЕС са изписали 4,9 милиона хоспитализирани пациенти с диагноза рак. Сред тези пациенти колоректалният рак е бил най-честата диагноза (554 112 изписани от болница, или 11,2% от всички изписани онкоболни), следван от рак на белия дроб (506 372 пациенти или 10,3%) и рак на гърдата (480 922 пациенти или 9,7%), показват данните на европейската статистическа служба.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ОТКРИВА ДАРИТЕЛСКА СМЕТКА ЗА РЕМОТ НА СГРАДНИЯ ФОНД И ИНФРАСТРУКТУРАТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ

УМБАЛ „Александровска“ открива дарителска сметка за ремонт на сградния фонд и инфраструктурата на лечебното заведение. За това съобщи Zdrave.net като се позова на информация от болницата. Дарените средства ще се използват за осигуряване на по-добри условия за работа на болничния персонал, за улеснен достъп и комфортен престой на пациентите, потърсили медицинска помощ в лечебното заведение, твърдят от лечебното заведение. На дарителите ще се издават свидетелства за дарение.

За осигуряване на максимална прозрачност и отчетност на дарените суми, със заповед на изп. директор на УМБАЛ „Александровска“ ще бъде сформирана комисия за контрол и управление на дарените средства, уверяват още от болницата. Александровска болница е създадена преди 147 години. Тя е изградена на павилионен принцип, като част от сградите са издигнати скоро след създаването ѝ, а други - в началото на XX век. Сградният фонд на УМБАЛ „Александровска“ се състои от 24 сгради, строени в периода 1898–2009 г.

ЦЕНТРАЛНАТА КОМИСИЯТА ПО ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА НА БЛС ЩЕ СЕ САМОСЕЗИРА ЗА СЛУЧАЯ С ВИДЕОКАМЕРИТЕ В АГ КАБИНЕТА

Централната комисията по професионална етика на Българския лекарски съюз ще се самосезира за случая с видеоканерите в АГ кабинета, кадри от които изтекоха в порно сайтове. За това информира Zdrave.net като се позова на интервю на проф. Мая Аргирова, председател на комисията, пред БНР. По думите на проф. Аргирова Етичната комисия ще излезе със заключение след като бъдат изяснени всички факти, за чиято достоверност се произнесат всички проверяващи органи. Проф. Аргирова подчерта, че БЛС няма отношение към козметичните салони, но е важно всички клиентите и пациенти на лечебно заведение да бъдат информирани, че има камери и система за видеонаблюдение, тъй като в противен случай това е незаконно.

„Всички данни, които са лични, задължително се съхраняват в болничното лечебно заведение, но достъп до тях имат само лекуващият лекар и болничната администрация. Всеки от нас е подписал декларация, че ще спазва Закона за личните данни и носи пълна отговорност, ако го наруши“, каза проф. Аргирова. По думите ѝ всичко, което се случва по време на преглед в лекарски кабинет, е напълно лична информация и не е редно там да има камери с цел охраняване на апаратура или вещи. „Особено камера, насочена към мястото, където обикновено застават пациентите“, каза проф. Аргирова. Тя беше категорична, че пациентите трябва да бъдат активни и да питат дали има записващи устройства в кабинета. „Видеонаблюдението трябва да бъде добавено в информираното съгласие“, допълни проф. Аргирова.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ИНИЦИАТИВА НА МЗ ПО ПОВОД СВЕТОВНИЯ ДЕН НА ЕПИЛЕПСИЯТА

Със серия постери „За да помогнем, трябва да знаем“ Министерството на здравеопазването се включва в отбелязването на днешния Международен ден за борба с епилепсията. За това информира Zdrave.net.

Епилепсията е едно от най-разпространените неврологични заболявания в света. С него живеят над 50 милиона души, като състоянието може да засегне хора от всички възрасти. Характеризира се с повтарящи се пристъпи, които настъпват внезапно и често плашат околните. *„Важно е обаче да знаем, че в повечето случаи заболяването подлежи на контрол, като при около 70% от пациентите лечението позволява пълноценен живот“*, казват от МЗ.

Признаците на епилептичен пристъп са обърканост, втренчен поглед, загуба на съзнание, неволеви мускулни движения, прехапване на езика. При пристъп трябва да бъдат отстранени очилата на човека или други предмети, които могат да причинят нараняване, да бъде осигурено безопасно място около лицето, да се постави нещо меко под главата му, да бъде обърнат внимателно настрани и да се засече времето на пристъпа. *„Не поставяйте предмети в устата, не опитвайте да давате вода или лекарства, както и да задържате движенията насила. Най-важното е да не изпадате в паника. Опитайте се да запазите спокойствие и останете до човека“*, съветват от МЗ. От здравното ведомство подчертават още, че информираността и правилната реакция на хората около пациента по време на пристъп са от ключово значение за неговата безопасност.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ЛЕКАРИ ОТ УНИВЕРСИТЕТСКА БОЛНИЦА КАСПЕЛА В ПЛОВДИВ ОТСТРАНИХА ТУМОРНО ОБРАЗОВАНИЕ С МИНИМАЛНО ИНВАЗИВЕН ЕНДОСКОПСКИ МЕТОД

Лекари от Университетска болница Каспела в Пловдив отстраниха туморно образувание с внушителен размер – 12 сантиметра – от дебелото черво на пациент, без да се налага класическа хирургична операция. Интервенцията е извършена с минимално инвазивен ендоскопски метод, който запазва целостта на органа и позволява бързо възстановяване, като е пореден пример за възможностите на съвременната медицина в региона. За това информира Zdrave.net като се позова на болницата. Пациентът е 69-годишният Кирил Бойчев от Хасково. Образованието е открито случайно по време на изследване, назначено по друг медицински повод. След насочване към гастроентеролог той постъпва в Университетска болница Каспела, където е взето решение туморът да бъде отстранен без операция и без премахване на част от червото.

„Всичко тръгна от едно профилактично изследване. Казаха ми, че има нещо в дебелото черво и, естествено, се притесних. Когато се събудих след интервенцията, не можех да повярвам, че всичко е минало толкова леко. Нямаше болки, нямаше операция“, разказва Кирил Бойчев. Само дни по-късно той вече е в добро състояние и се възстановява спокойно.

Според доц. д-р Божидар Христов, гастроентеролог в УМБАЛ Каспела, случаят е показателен за напредъка в ендоскопското лечение.

„При тумори, разположени в крайната част на дебелото черво, класическата хирургия крие сериозни рискове и може да доведе до трайни функционални нарушения. Ендоскопският метод ни позволява да отстраним само тумора и да запазим органа, което е огромно предимство за пациента“, обяснява специалистът. По думите му възстановяването при този подход е значително по-бързо – пациентите започват да се движат още в деня на процедурата, хранят се на следващия ден и могат да бъдат изписани в рамките на два до три дни. До момента доц. д-р Христов е извършил около 50 подобни интервенции без операция. Успехът на този случай е резултат от мултидисциплинарен подход, съчетан със съвременна апаратура и високоспециализиран екип. Контролните изследвания показват, че от тумора няма и следа, а тъканите са зараснали напълно.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ИНФОРМАЦИОННА СРЕЩА ОТНОСНО HPV-СВЪРЗАНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЕ ПРОВЕДЕ СРЕД РОДИТЕЛИ В ПАЗАРДЖИК

Информационна среща, насочена към повишаване на информираността на родителите относно HPV-свързаните заболявания и възможностите за тяхната превенция, се проведе в Спортно училище – Пазарджик, информират от местната болница. Лектор на събитието беше д-р Апостол Кичуков, специалист в Акушеро-гинекологично отделение на МБАЛ – Пазарджик, който представи достъпна и научнообоснована информация пред родителите на ученици от 5-ти, 6-ти и 7-ми класове. За това информира Zdrave.net.

В рамките на беседата бяха разгледани начините на предаване на човешкия папиломен вирус (HPV), митове около него, възможните здравни последици, както и значението на навременната профилактика. Д-р Кичуков подчерта важността на информирания избор и отговорното отношение към здравето на децата.

Специално внимание бе отделено на ваксинацията като ефективна и безопасна мярка за предпазване от редица онкологични и други заболявания, свързани с вируса.

Родителите имаха възможност да зададат въпроси и да получат компетентни отговори относно възрастта за поставяне на ваксината, нейния профил на безопасност и ползите от имунизацията.

В УМБАЛ „СВЕТИ ГЕОРГИ“ ЩЕ СЕ ПРОВЕДАТ БЕЗПЛАТНИ КОНСУЛТАЦИИ И ПРЕГЛЕДИ ЗА АЛКОХОЛНА И НАРКОТИЧНА ЗАВИСИМОСТ

Безплатни консултации и прегледи за алкохолна и наркотична зависимост, както и обучения за оказване на първа помощ при самоотравяне с лекарства и битови отрови, ще се проведат в Отделението по клинична токсикология на УМБАЛ „Свети Георги“ – Пловдив, блок 4, на територията на Клиниката по инфекциозни болести. За това съобщи Zdrave.net като се позова на информацията от болницата.

От 24 до 26 февруари 2026 г. между 12:00 и 14:00 ч. ще се проведат Дни на отворените врати като част от кампанията „Здраве за всички“, насочена към осигуряване на достъп до безплатна и квалифицирана медицинска помощ. По време на инициативата посетителите ще могат да получат консултации и експертна информация по следните теми: „Наркотици и наркотична зависимост – разпознаване на първите симптоми, първа помощ при злоупотреба и превенция“; „Алкохол и алкохолна зависимост – комплексно поведение и превенция“; „Първа помощ при самоотравяне с различни лекарствени вещества и битови препарати“.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

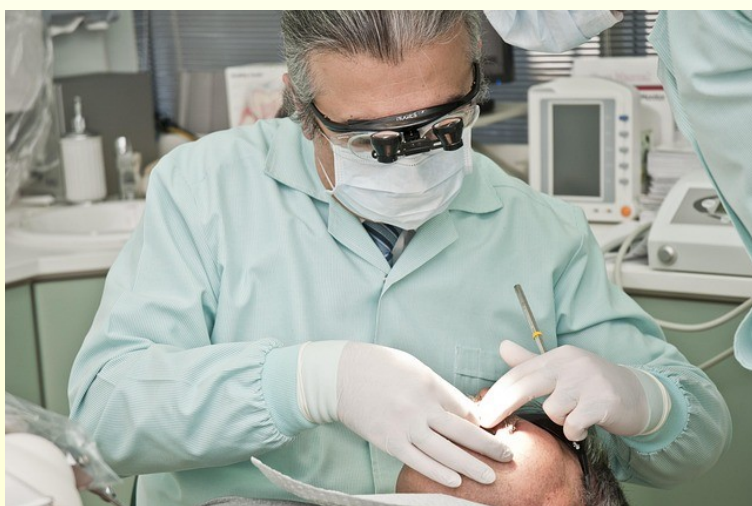
ПРЕДДИПЛОМНИЯТ СТАЖ ЗА СПЕЦИАЛИСТИТЕ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ СЕ ПРЕОБРАЗУВА ОТ 1 600 АСТРОНОМИЧЕСКИ ЧАСА В 1 600 АКАДЕМИЧНИ ЧАСА

Промените в единните държавни изисквания за медицинските специалности са обнародвани в „Държавен вестник“. Студентите, приети за обучение преди влизането в сила на постановлението на Министерски съвет, ще го довършат по досегашния ред, но по решение висшите учебни заведения могат да го продължават и по актуализиран учебен план. За това информира Zdrave.net.

В специалността „Медицина“ е заложено „Общата медицина“ да бъде включена в преддипломния стаж на студентите. Старият ред включваше само теоретично обучение по „Обща медицина“ от 60 академични часа, без задължително изискване за включването ѝ в преддипломния стаж. По този начин се гарантира затвърждаване и доразвиване на придобитите знания, умения и компетентности, а предложението за тази промяна е направено от всички медицински факултети в страната.

В Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“ и „Лекарски асистент“ за образователно-квалификационна степен „бакалавър“ се транспонират както допълнителните задължителни учебни дисциплини, предвидени в Делегирана директива на ЕС за посочените професии, така и знанията и уменията, които трябва да бъдат придобити по време на обучението.

Преддипломният стаж за специалистите по здравни грижи се преобразува от 1 600 астрономически часа в 1 600 академични часа.

По отношение на специалност „Дентална медицина“ се променя хорариума по основните медико-биологични и общомедицински учебни дисциплини в резултат от привеждането на единните държавни изисквания в съответствие с Делегираната директива на ЕС.

В специалността „Фармация“ се въвежда задължителни учебните дисциплини „Медицински изделия“, „Статистически методи във фармацията“ и „Броматология“.

Причината за промяната е да бъде формирано у студентите „критично мислене за адекватна интерпретация на научната литература и гарантиране предоставяне на качествени консултации относно хранителни добавки, нутрицевтици, функционални храни и взаимодействия между лекарства и храни“.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ПРЕЗ 2025 Г РАЖДАНИЯТА У НАС СА БИЛИ БЛИЗО 49 000

48 952 са били ражданията у нас през 2025 г., а абортите - 17 424. Това показват данните за миналата година на НЦОЗА. Най-много деца са родени в София - 15 473, следвана от Пловдив (7 230), Варна (4 012) и Стара Загора (2 571). За това информира Zdrave.net.

Мъртвородените деца са 251. По области най-много са мъртвородените в София (70), Пловдив (32), Стара Загора (26), Сливен (17), Плевен (14), Бургас (13) и Варна (12). В област Габрово са родени 338 и няма мъртвородени. Мъртвородени няма и във Видин, където са се родили 97 деца. Починалите през 2025 г. са били 95 021. Броят им се увеличава в сравнение с 2024 г. (94 624) и 2023 г. (89 972), но все още е по-нисък от 2022 г., когато са починали 114 130 души.

По отношение на абортите водеща отново е столицата с най-много извършени прекъсвания на бременността - 3 072, следвана от Пловдив (2 192), Стара Загора (1 204), Бургас (1 172), Плевен (1 110) и Варна (1 046). Според разпределението на абортите по възраст най-много са извършени на жени в групата 30+ (8 818). 92 са извършените аборти на момичета под 15 години, от които 53 са спонтанни, а абортите на жени във възрастовата група 15-19 години са 1 591.

От абортите на момичета под 15 години 15 са в Стара Загора, 12 в Пловдив, а 10 - в Пазарджик. В 6 области в страната не е имало прекъсване на бременности при деца - Видин, Враца, Габрово, Ловеч, Смолян и Шумен.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ОБНОРОДВАХА ПРОМЕНЕТЕ В СТАНДАРТА ПО МЕДИЦИНСКА ОНКОЛОГИЯ

Информационната база данни за лицата със злокачествени новообразувания и карцином ин ситу се организира като функционална част на Националната здравноинформационна система (НЗИС) и има за цел събиране, съхранение, анализ, интерпретация и публикуване на данни за тези лица. Това предвиждат промените в Стандарта по медицинска онкология, обнародвани днес в „Държавен вестник“. За информира Zdrave.net.

В информационната база данни за лицата със злокачествени новообразувания и карцином ин ситу ще се обособят раздели, съдържащи данни за пациента, данни за злокачественото заболяване, данни за лечението и развитието на заболяването, оценка на терапевтичния отговор. Съдържанието на информационната база данни е съобразено с данните, които се събират, обработват и анализират от Евростат.

УМБАЛ БУРГАС ВЪВЕДЕ СИСТЕМА ЗА ВИРТУАЛНО РАЗДВИЖВАНЕ НА ПАЦИЕНТИТЕ

УМБАЛ Бургас въведе система за виртуално раздвижване, която помага на пациентите да се възстановяват по-ефективно след травми, операции и неврологични увреждания. За това съобщи Clinica.bg.

Новата система за виртуално раздвижване прилича на компютърна игра, но всъщност е терапевтична система, проектирана специално за рехабилитация с реални медицински цели. Технологиата не замества медицинските специалисти, а работи съвместно с тях и вече рутинно се прилага в работата на отделението, обясни Калин Бошев – старши рехабилитатор в УМБАЛ Бургас и официален сертифициран треньор за България. Пациентът поставя VR очила които го „потопят“ в цифров свят – например виртуален път, парк или помещение с различни предмети. Той вижда виртуален образ (аватар) и изпълнява задачи като стискане и преместване на предмети, поддържане на баланс, прескачане, ходене или други упражнения. Сензори следят как се справя, същото наблюдава на таблет и терапевтът.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

НАШИ СПЕЦИАЛИСТИ ОБМЕНЯТ ДАННИ И ОПИТ ЗА ЛЕЧЕНИЕТО НА ПАЦИЕНТИ С ОНКОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ С КОЛЕГИТЕ СИ ОТ НАЙ-ДОБРИТЕ БОЛНИЦИ В ЕВРОПА

„Сърце и Мозък“ е първият и единственият до момента онкологичен център в България – част от Организацията на европейските онкологични центрове. В месеца за борба с онкологичните заболявания, един от водещите специалисти у нас и ръководител на Комплексния онкологичен център в „Сърце и Мозък“ - Плевен проф. Наталия Чилингирова разказва за възможностите за модерно и ефективно лечение у нас, информира Actualno.com.

Вече близо 4 години в „Сърце и Мозък“ функционира първият в България Сектор по кардиология, където екип от шестима кардиолози ежедневно консултират и проследяват всички онкологично болни пациенти в лечебното заведение. Проф. Наталия Чилингирова изтъква, че като част от Организацията на европейските онкологични центрове, „Сърце и мозък“ дава възможност на специалистите да обменят данни и опит за лечението на своите пациенти, както и да обсъждат по-сложни казуси с колегите си от най-добрите болници в Европа.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ПРАВИТЕЛСТВОТО ОТПУСКА 1,5 МЛН. ЕВРО ЗА АКУШЕРСКА ПОМОЩ НА ЗДРАВНО НЕОСИГУРЕНИ

Министерският съвет прие Проект на Решение за одобряване на финансиране на Министерство на здравеопазването за 2026 г. в размер на 1 534 000 евро. С тези средства ще се обезпечат дейностите по Наредба № 26 от 2007 г., касаеща предоставяне на акушерска помощ на здравно неосигурени жени и за извършване на изследвания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване на деца и бременни жени, като е осигурена възможността за организирането и провеждането на неонатален скрининг за вродени и тежки заболявания. За информира Zdrave.net като се позова на съобщение от правителствената пресслужба.

Понастоящем в страната ни се извършва масов скрининг на новородени деца за три редки заболявания - фенилкетонурия, вроден хипотиреоидизъм и вродена надбъбречноорова хиперплазия. Прието е въвеждането на масов неонатален скрининг за още три допълнителни заболявания - тежки комбинирани имунни дефицити (ТКИД), спинална мускулна атрофия (СМА) и муковисцидоза.

69% ОТ ЗАВЪРШВАЩИТЕ ЛЕКАРИ В СОФИЯ ПЛАНИРАТ ДА РАБОТЯТ В БЪЛГАРИЯ

„Анестезиология“ и „Педиатрия“ са двете най-предпочитани специалности от абсолвентите от специалност „Медицина“ на Медицински университет - София. 69% от младите лекари, които завършиха сега, са заявили, че искат да останат да работят в страната. Това показват данните на традиционната анкета на висшето училище сред 243 български абсолвенти от Випуск 2025 на Медицинския факултет, информира Clinica.bg.

877 ПАЦИЕНТИ С ИНСУЛТ ПО-МАЛКО СА ХОСПИТАЛИЗИРАНИ ПРЕЗ 2025 Г. В СРАВНЕНИЕ С 2024 Г. ИЗВЪРШЕНИТЕ ТРОМБОЛИЗИ ПЪК СА С 84 ПОВЕЧЕ В СРАВНЕНИЕ С ПРЕДХОДНАТА ГОДИНА

877 пациенти с инсулт по-малко са хоспитализирани през 2025 г. в сравнение с 2024 г. Извършените тромболизи пък са с 84 повече в сравнение с предходната година, докато ангиопластиките или хирургичните интервенции са с 49 по-малко. Това показват данните на НЦОЗА за миналата година, информира Zdrave.net.

През 2025 г. хоспитализираните случаи на остра мозъчно-съдова болест са били 47 971, от които 100 мъже и 53 жени са под 35-годишна възраст. Без болнична помощ са останали 4 мъже и 1 жена на възраст под 35 години. За сравнение през 2024 г. от 48 848 общо случая младите мъже с инсулт са били 80, като 79 от тях са били хоспитализирани. Младите жени са били 82 и всички са били приети в болница.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

Проф. д-р Николай Габровски: ЗА НОРМАЛНОТО ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ЗДРАВНАТА СИСТЕМА СА НЕОБХОДИМИ ДВА ДО ТРИ ПЪТИ ПОВЕЧЕ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ

„Жената, която спасихме в „Пирогов“, първоначално беше дошла по повод коремен проблем, впоследствие се оказва, че е акушеро-гинекологичен. Колегите се справиха отлично“. Това каза пред Нова Нюз проф. д-р Николай Габровски, началник на Клиниката по неврохирургия в УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“, по повод случая на бременна жена с изключително рядко заболяване, за което в световната литература има описани едва няколко случая. За това информира Zdrave.net.

По думите на проф. Габровски за радост в „Пирогов“ случаите на спасени много тежки случаи не е рядкост и това трябва да е повод да стане ясно колко важен интердисциплинарният подход и възможността на едно място да бъде оказана помощ от специалисти от различни области.

Проф. Габровски коментира и трудностите, пред които са изправени лечебните заведения поради липса на приет бюджет, но бе категоричен, че онези от тях, които работят добре, ще се справят. „Парите са основен проблем. Няма как системата да функционира нормално без адекватно финансиране. Работата в рамката на миналогодишния бюджет при нарастващи цени буквално блокира системата. Тя пречи на всяка мисъл за развитие и за крачка напред“, подчерта той. По думите му за някои болници, които нямат финансови резерви, ситуацията може да се окаже фатална.

Според проф. Габровски най-големият проблем на българското здравеопазване не са парите или неосигурените пациенти, а огромният дефицит на кадри и в частност на медицински сестри.

На фона на общата ситуация с недостиг на средства за здравеопазване, той припомни, че в България плащаме най-ниската здравна вноска, а достъпът до медицински услуги и консултации със специалист е лесен и бърз, при много добро качество на услугата. По думите му, в един момент все пак ще се наложи да помислим дали искаме да задържим това качество и да отидем към увеличаване на здравната вноска, за да остане то същото.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА МЕСТАТА ЗА ВОЕННИ ЛЕКАРИ СА 20, А ЗА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ - 10

30 души ще бъдат приети да учат за военни медици и тази година по проекта на Военномедицинската академия, Висшето военноморско училище и Медицинския университет във Варна. През учебната 2026/2027 година местата за военни лекари са 20, а за медицински сестри - 10. Обучението им ще бъде на пълна държавна издръжка по време на следването си и гарантирана дългосрочна професионална реализация в редиците на Българската армия. За това информира Zdrave.net като се позова на съобщение от ВМА.

Освен, че бъдещите медици под пагон не плащат такси за обучение и в двата университета, имат безплатно настаняване в общежития, безплатно хранене, медицинско и униформено облекло, безплатно медицинско обслужване. По време на следването си курсантите получават месечна стипендия между 460 и 500 евро. След завършването им се издават две дипломи: магистър по „Медицина“ и бакалавър по специалност „Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво“, възможност за специализация във ВМА, повишаване на квалификацията в България и във всички страни членки на НАТО.

Двете професии бяха представени от началника на ВМА проф. Венцислав Мутафчийски в началото на едноседмичната инициатива "Дни на отворените врати за кариерно развитие" пред ученици. Те се срещнаха и с млади лекари и медицински сестри, завършили програмата с отличие и вече част от екипа на ВМА. Учениците посетиха операционни зали, където се запознаха с водещи специалисти, и наблюдаваха демонстрации на бойни санитарии при работа в условия, близки до реална бойна обстановка.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

НАД 260 ГИМНАЗИСТИ ОТ ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ УЧАСТВАХА В ОБУЧЕНИЕ ЗА ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ И РАБОТА С АВТОМАТИЧЕН ВЪНШЕН ДЕФИБРИЛАТОР

Гоце Делчев (19 февруари 2026) Над 260 ученици от Природо-математическа гимназия „Яне Сандански“ в Гоце Делчев се включиха в практическо обучение за оказване на първа долекарска помощ. Снимка: ПМГ "Яне Сандански"

Над 260 ученици от Природо-математическата гимназия „Яне Сандански“ в Гоце Делчев се включиха в практическо обучение за оказване на първа долекарска помощ и работа с автоматичен външен дефибрилатор. За това информира БТА като се позова на съобщение от гимназията. Инициативата беше реализирана в партньорство между Фондация „Гоцеделчевци за града и региона“ и Фондация „Първите три минути“, със съдействието на ръководството на училището.

По време на обучението учениците наблюдаваха демонстрации за реакция при спешни състояния и упражняваха техники за сърдечно-белодробна реанимация, информират от училището. Доброволци от Фондация „Първите три минути“ представиха практически насоки за действия в първите минути след инцидент, както и начините за използване на автоматичен външен дефибрилатор.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

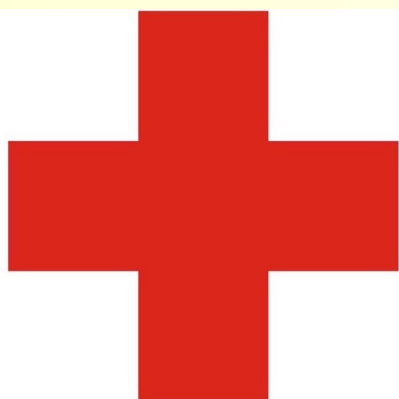
ОБЩО 495 ДОБРОВОЛЦИ СА СЕ РЕГИСТРИРАЛИ В БЪЛГАРСКИЯ ЧЕРВЕН КРЪСТ В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2025 Г.

Общо 495 доброволци са се регистрирали в Българския Червен кръст в област Добрич през 2025 г., като 340 са възрастни, а 155 – младежи. Това се посочва в изпратен до медиите отчет за миналата година на организацията. Оттам отчитат годината като белязана от значими хуманитарни инициативи и обучение на доброволци, информира БТА.

През 2025 г. организацията отбеляза 147 години от създаването си и 104 години от създаването на Български младежки Червен кръст (БМЧК). Общият брой на членовете на БЧК достига 4 350, а на БМЧК – 126, което поддържа покритие от 3% от населението.

Дейностите на БЧК включват 90 обучения с 972 участници на областно, междуобластно, регионално и национално ниво, както и учения и инициативи за превенция на пътнотранспортния травматизъм и готовност при бедствия. Доброволци на Добричка и Варненска области са участвали активно в маратон, учебни занятия и превантивни кампании по безопасност във водата, като са обучени над 1000 деца.

Социалната дейност е също сред основните приоритети на организацията, посочват оттам. През 2025 г. са подпомогнати 18 192 души, включително 2 198 деца в неравностойно положение.

БЪЛГАРСКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ

Сред проектите са програма „Храни и основно материално подпомагане“, „Топъл обяд за деца“, „Купи и дари“ и различни инициативи за образование и социално включване.

Центърът за обществена подкрепа към БЧК в Добрич отбеляза 25 години от създаването си с участието на международни гости и дарители.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

СИЛНО ЗАВИШЕНИ СА ЦЕНИТЕ НА ТЕСТОВЕ ЗА СКРИНИНГИТЕ ЗА РАК НА МАТОЧНАТА ШИЙКА И КОЛОРЕКТАЛЕН РАК

Силно завишени са цените на тестове за скринингите за рак на маточната шийка и колоректален рак. Това е установил новият екип в Министерството на здравеопазването при преглед на заварените обществените поръчки във ведомството, стана ясно от думите на служебния министър доц. Михаил Околийски, който даде брифинг заедно с колегата си от Финансовото министерство Георги Клисурски след заседанието на Министерския съвет днес. За това информира Zdrave.net.

„Прегледахме сключените обществени поръчки и тези, които са в процес на обявяване. Много голяма обществена поръчка, свързана със скрининг на две изключително важни заболявания: ракът на маточната шийка и всички причинени от HPV-инфекция заболявания, както и колоректалният рак. Това, което ние установихме, е, че има хипотеза, че много са завишени цените на тези инструментариуми и за двете заболявания“, заяви доц. Околийски. Той посочи, че българските граждани имат нужда от интервенция в най-ранната фаза на заболяването, затова е много важно да бъде установено това заболяване чрез подобен тип скрининги и не би трябвало да се разхищава обществен ресурс за нещо, което не е ефективно. „Тази обществена поръчка е приключила, но ние я разглеждаме съвместно с АДФИ и други органи, за да видим нейната ефективност и целесъобразност“, уточни министърът.

По думите му това, което се наблюдава в тази обществена поръчка, е многократно увеличаване на цената на тези тестове и ще се изследва кое е наложило това увеличаване.

ПРАВИТЕЛСТВОТО ПРЕДЛОЖИ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ДА РАЗГЛЕДА И ПРИЕМЕ ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗСПИР ПРЕЗ 2026 Г.

Служебният кабинет одобри проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г. (ЗСПИР през 2026 г.). За това информира Zdrave.net като се позова на съобщение от правителствената пресслужба.

Предвид изискването на чл. 87, ал. 4 от Закона за публичните финанси при липса на одобрен държавен бюджет от Народното събрание е необходимо удължаване на действието на ЗСПИР през 2026 г.

Поради тази причина правителството предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта за изменение и допълнение на ЗСПИР през 2026 г.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

МАРТЕНИЧКИ И КАРТИЧКИ ДАРИХА ДЕЦА ОТ ПАЗАРДЖИК НА БОЛНИЦАТА В ГРАДА

Над 1 000 мартенички, красиви пролетни картички и сувенири изработиха и дариха децата от детските градини и училищата в община Пазарджик. С белите и червени конци първо бяха закичени медиците от Спешно отделение на МБАЛ – Пазарджик, похвалиха се от болницата. За това информира Zdrave.net.

Медиците получиха и специален поздрав със стихчета за Баба Марта, изпълнени от десетгодишните Ана-Мария Попова, Екатерина Калоянова, Михаела Иванова и Лилия Ковачка от Начално училище „Васил Друмев“, както и от деветгодишната София Костадинова от Начално училище „Васил Левски“. Малките момиченца са сред участниците в благотворителния конкурс „Баба Марта бързала“, организиран от Общински детски комплекс – Пазарджик и Община Пазарджик.

ПЪРВОКЛАСНИЦИ ОТ РУСЕ И SOS ДЕТСКИ СЕЛИЩА БЪЛГАРИЯ ЗАРАДВАХА С МАРТЕНИЦИ МЕДИЦИ ОТ УМБАЛ „КАНЕВ“

Първокласници от ОУ „Иван Вазов“ зарадваха с мартеници екипите на Отделението по съдова хирургия, Отделението по неонатология, Мултипрофилното спешно отделение и администрацията на УМБАЛ „Канев“. За това съобщи Zdrave.net като се позова на информацията от лечебното заведение.

Всяка мартеница носи послание за здраве, благодарност и уважение към хората, които всеки ден се грижат за пациентите, отбелязват от там. Мартеници с пожелание за здраве и благодарност дариха на Мултипрофилното спешно отделение и децата от SOS Детски селища България. С този жест те изразиха своята признателност към екипа, който винаги е отзивчив, готов да помогне и да бъде до пациентите в най-трудните моменти.

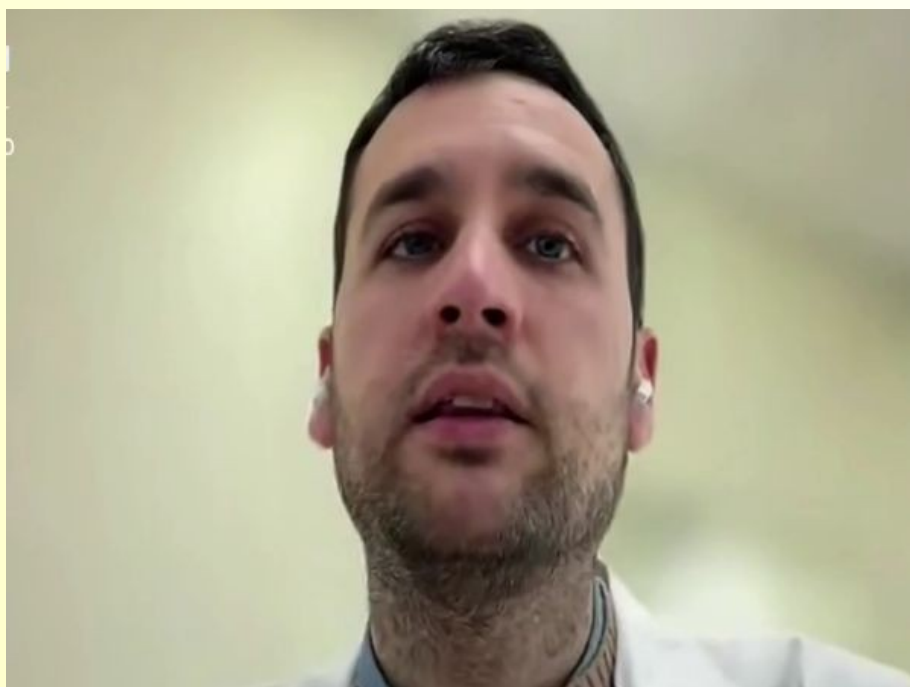
НОВИНИ ОТ ЕС

С УСПЕХ СЕ УВЕНЧА ПЪРВАТА В СВЕТА ТРАНСПЛАНТАЦИЯ НА ЛИЦЕ ОТ ДОНОР, ПОДЛОЖИЛ СЕ НА ЕВТАНАЗИЯ

15 часа продължила операция с екип от около 40 лекари – така е преминала първата в света трансплантация на лице от донор, подложил се на евтаназия. За това информира Zdrave.net на 05.02.2026 г.

Д-р Виктор Андреу е пластичен хирург, част от екипа, осъществил революционната операция. Ето какво разказа той пред БНТ: *„Това е нещо ново. Различното в този случай е донорът. Това е първият случай в света, когато донорът е поискал евтаназия. В Испания от 5 години тя е легализирана. Когато има такъв донор, поискал евтаназия, трябва подготовка за операцията. Имахме в случая 3 седмици да планираме операцията. Много голям екип се включи – 25 пластични хирурзи, повече от 10 анестезиолози, реаниматори – като само лекарите са около 40. Операциите и при реципиента, и при донора започнаха по едно и също време, но операцията продължи около 15 часа“.*

Реципиентът е жена, която се е нуждаела от трансплантация на централната част на лицето.

Д-р Андреу сподели и впечатленията си от първата реакция на пациентката си след операцията: *„Тя беше превързана, но много позитивно настроена. Тя сега започва наново живота си. Все още това не е финалният резултат, още ще се подобрява. Но мога да кажа, че постигнахме много добър резултат. Тя е щастлива с новото си лице“.*

В Испания досега са извършени 6 трансплантации на лице, а в световен мащаб – 54.

НОВИНИ ОТ ЕС

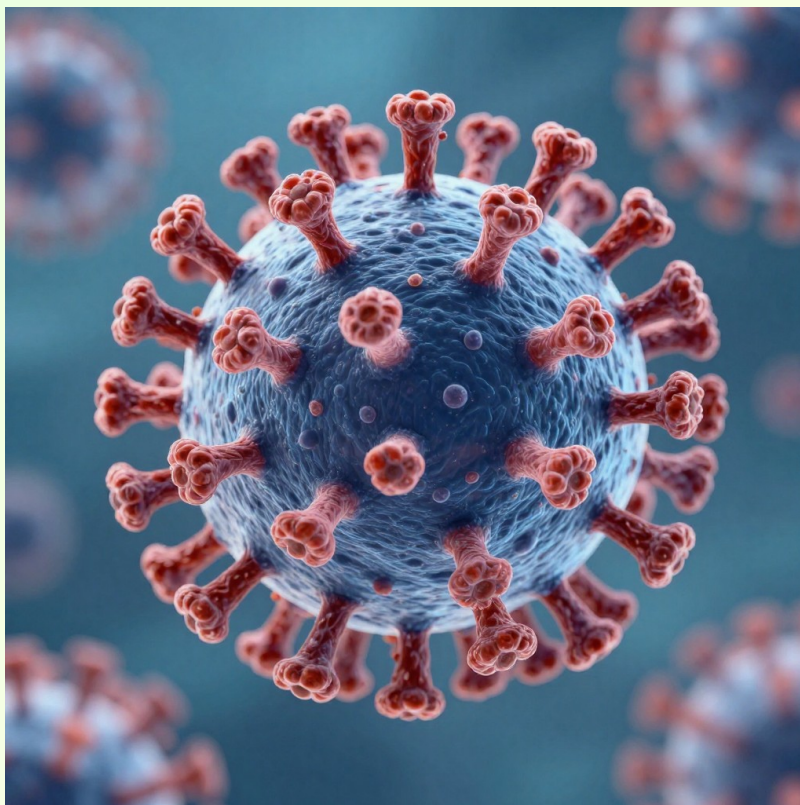
HPV ВАКСИНТЕ НАМАЛЯВАТ НУЖДАТА ОТ СКРИНИНГИ ЗА РАК

Ново проучване в Норвегия показва, че жените, ваксинирани срещу човешки папиломен вирус, могат безопасно да пропуснат много от скринингите за рак на маточната шийка, които обикновено се препоръчват на всеки три до пет години. За това информира Zdrave.net на 07.02.2026 г. като се позова на агенция „Ройтерс“.

Жените, ваксинирани срещу HPV на възраст между 12 и 24 години, се нуждаят от скрининг на всеки 15 до 25 години, което означава, че ще бъдат тествани само два или три пъти през живота си, съобщават изследователи в *Annals of Internal Medicine*.

Тъй като ваксината е най-ефективна, когато се прилага на по-ранна възраст, жените, ваксинирани между 19 и 21 години, трябва да се изследват на всеки 20 години, започвайки от 25-годишна възраст, а тези, ваксинирани между 25 и 30 години, трябва да се изследват на всеки 10 години.

Скринингът може да спре след 65-годишна възраст за повечето жени, се казва в насоките. Изследователите са използвали правителствени здравни данни и компютърно моделиране, за да оценят дългосрочните здравни и икономически резултати от алтернативни скринингови стратегии след имунизация с ваксина, насочена към два типа HPV, или с ваксина, насочена към девет типа HPV, като например Gardasil 9 на Merck.

НОВИНИ ОТ ЕС

Успехът на тези препоръки зависи от наличието на точни записи за ваксинация и координирани системи за скрининг, налични в Норвегия, казват те.

В страни като САЩ, където няма национални регистри за ваксинация или организирани скринингови програми, може да е трудно за жените да запомнят възрастта си за ваксинация, а за

лекарите – да бъдат в крак с подробните, често индивидуално коригирани препоръки, твърди редакционна статия, публикувана с проучването. Въпреки това проучването показва, че скринингът за рак на маточната шийка може да бъде безопасно намален при ваксинирани жени, без да се прави компромис с превенцията, пише в редакционната статия д-р Николас Венценсен от Националния институт по рака на САЩ.

С течение на времето, тъй като все повече жени се ваксинират и колективният имунитет става по-вероятен, могат да се обмислят увеличени начални възрасти и по-дълги интервали за цялото население и оптималните стратегии за ваксинирани и неваксинирани лица „в крайна сметка ще се сближат“, смята Венценсен.

Отделно, изследователи от Китай съобщиха в The BMJ, че тестването на менструална кръв за HPV може да се превърне в „надеждна алтернатива или заместител“ на настоящите методи за скрининг на рак на маточната шийка.

Сред 3068 участници, вероятността отрицателен резултат от теста наистина да отразява липсата на заболяване, а положителен резултат от теста наистина да отразява необходимостта от по-нататъшно изследване, е била еквивалентна на анализа на менструалната кръв и традиционните тестове за HPV в клиники, сочи докладът.

НОВИНИ ОТ ЕС

БЕЗОПАСНОТО НИВО НА КОНСУМАЦИЯ НА КАНАБИДИОЛ Е 2 МИЛИГРАМА

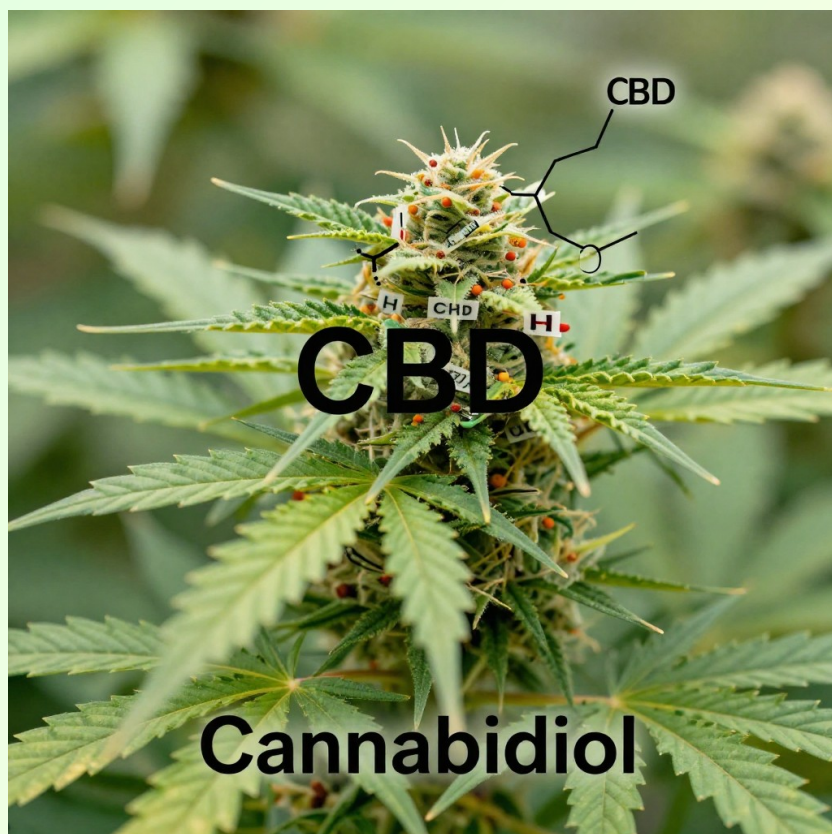
Европейската агенция за безопасност на храните (EFSA) за първи път обяви безопасното ниво на консумация на канабидиол (CBD) – непсихоактивно съединение, открито в растението канабис – поставяйки значително по-ниска граница в сравнение с други страни като Великобритания и Швейцария. За това информира Zdrave.net като се позова на агенция „Ройтерс“.

Днес навсякъде се продават редица храни и напитки, обогатени с CBD – сладкиши, мед, бисквити, торти, чай и кафе. За разлика от марихуаната, CBD не води до опиянение и е известен с потенциалните си терапевтични ефекти, като намаляване на тревожността, болката и възпалението.

EFSA заяви, че нейният експертен панел е установил предварително безопасно ниво на прием от 0,0275 милиграма на килограм телесно тегло на ден или приблизително 2 мг на ден за възрастен с тегло 70 кг.

За сравнение във Великобритания ограничението е 10 мг на ден, а за Швейцария – 12 мг на ден. В Канада има определен допустим диапазон от 20 до 200 мг на ден, за максимум 30 дни, но при условие че потребителите обсъдят употребата на всички други лекарства и субстанции с фармацевта си.

EFSA заяви, че е приложила допълнителен марж на безопасност в изчислението си поради непълни доказателства за употребата на CBD и е изключила от оценката си хора под 25 години, бременни или кърмещи жени и лица, приемащи лекарства.

„Все пак остават неясноти относно кинетичното поведение и ефектите от дългосрочната консумация на CBD върху черния дроб, неврологичните функции и репродуктивната и имунната система“, отбелязват от регулатора.

От там правят и уговорката, че безопасните нива на консумация подлежат на преоценка, ако се появят нови данни.

НОВИНИ ОТ ЕС

**СЕГА Е МОМЕНТЪТ ВСЕКИ ДА ПРОВЕРИ
СВОЯ ВАКСИНАЦИОНЕН СТАТУС СРЕЩУ МОРБИЛИ**

Предварителните данни за 2025 г. показват значителен спад в броя на регистрираните случаи на морбили в страните от Европейския съюз и Европейското икономическо пространство (ЕС/ЕИП) в сравнение с 2024 г., нивата обаче все още са два пъти по-високи от отчетените през 2023 г.

За това информира Zdrave.net на 11.02.2026 г. като се позова на съобщение от Европейския център за контрол на заболяванията (ECDC).

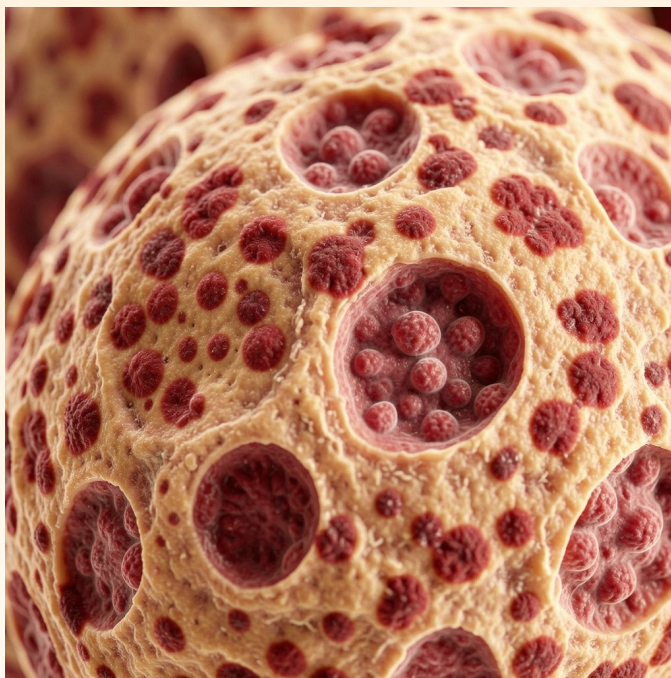
Тъй като броят на инфекциите с морбили обикновено достига пик през края на зимата и началото на пролетта, сега е моментът всеки да провери своя ваксинационен статус срещу морбили, препоръчват от центъра.

Последният месечен доклад на ECDC за декември 2025 г. показва, че между януари и декември 2025 г. са регистрирани 7 655 случая на морбили в 30 държави. Осем от тези лица са починали поради инфекцията - четирима във Франция, трима в Румъния и един в Нидерландия.

Въпреки че общият брой на инфекциите през 2025 г. представлява значително намаление в сравнение с над 35 000 случая през 2024 г., той е почти двойно по-голям от случаите, регистрирани през 2023 г. Тъй като морбили е силно заразна болест и лесно се разпространява по въздушно-капков път, само достатъчен имунитет сред големи части от населението може да предотврати предаването от човек на човек, припомнят от ECDC.

Неваксинираните или само частично ваксинираните бебета остават особено уязвими към морбили, както е отразено в актуалните данни за 2025 г.: децата под 5-годишна възраст представляват 40% (3 072) от регистрираните инфекции с морбили между януари и декември 2025 г. Но морбили засяга всички възрастови групи: сред възрастните и юношите с известен ваксинационен статус, по-голямата част не са получили никакви дози ваксина, съдържаща морбили.

Ето защо възрастните и юношите също трябва да проверят дали са напълно имунизирани или се нуждаят от бустерна доза, за да защитят себе си и другите. Според наличните в момента данни, повечето хора, диагностицирани с морбили през 2025 г., са се заразили локално чрез предаване в общността в страната, която е съобщила за инфекцията, отчитат от ECDC.

НОВИНИ ОТ ЕС

ЛЕКАРСТВА, СЪДЪРЖАЩИ ЛЕВАМИЗОЛ, ДА БЪДАТ ИЗТЕГЛЕНИ ОТ ПАЗАРА НА ЕС

Лекарства, съдържащи левамизол, да бъдат изтеглени от пазара на Европейския съюз. Това препоръчва Комитетът по безопасност (PRAC) на Европейската агенция по лекарствата (ЕМА), позовавайки се на нов преглед на безопасността на въпросните медикаменти в ЕС. Той констатира, че ползите от тези лекарства вече не надвишават рисковете при лечение на инфекции с паразитни червеи при възрастни и деца. За това информира MedicalNews.bg на 16.02.2026 г.

Левкоенцефалопатията е рядък, но сериозен страничен ефект от употребата на левамизол. Тя води до увреждане на бялото вещество на мозъка, което е изградено от нервни влакна, покрити с миелин – защитен слой, който позволява ефективна комуникация между различните части на мозъка. Това състояние може да бъде изтощително и животозастрашаващо, особено ако не се лекува, а диагнозата му е сложна, посочват здравни експерти. Информацията, прегледана от PRAC, показва, че левкоенцефалопатията може да се появи след еднократна доза левамизол.

За какво трябва да внимаваме?

В ЕС се предлагат и други лекарства за лечение на инфекции с паразитни червеи. Хора, лекувани с лекарства, съдържащи левамизол, трябва незабавно да потърсят медицинска помощ, ако развият мускулна болка, затруднено говорене, объркване или затруднено контролиране на движенията. Тези симптоми могат да се появят след еднократна доза левамизол или да се развият до няколко месеца след лечение с лекарство, съдържащо веществото.

Левамизолът действа главно чрез стимулиране на никотиновите ацетилхолинови рецептори. Това са протеини, намиращи се на повърхността на нервните клетки на червея. Това води до бърза парализа на мускулите на червея, предотвратявайки движението му и позволявайки му да бъде изхвърлен от червата на заразения човек.

Лекарства за хуманна употреба, съдържащи левамизол, се предлагат под формата на таблетки за перорално приложение, обикновено като еднократна доза. Те са разрешени в страни като Унгария, Литва, Латвия и Румъния с две търговски наименования.

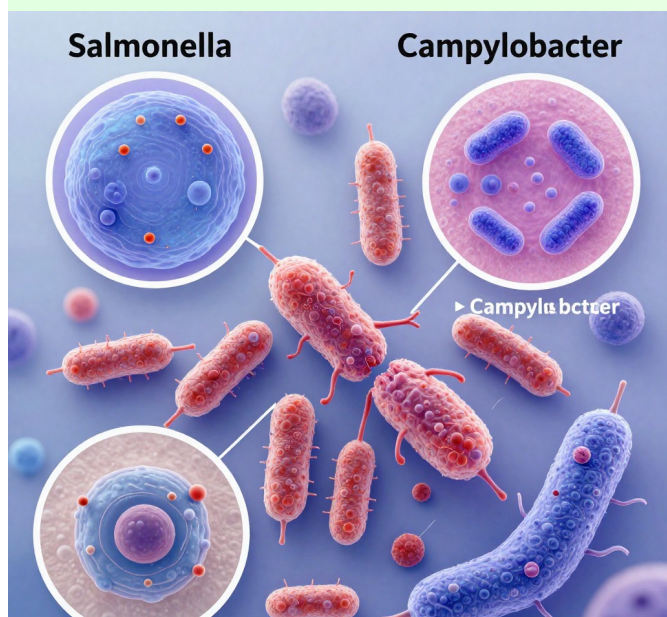

НОВИНИ ОТ ЕС

АНТИМИКРОБНАТА РЕЗИСТЕНТНОСТ ПРИ ХРАНИТЕЛНИ БАКТЕРИИ КАТО SALMONELLA И CAMPYLOBACTER ОСТАВА ПРОБЛЕМ В ЕВРОПА

Антимикробната резистентност при хранителни бактерии като *Salmonella* и *Campylobacter* остава проблем в Европа. За това информира Clinica.bg на 18.02.2026 г. като се позова на съобщение от Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC).

Хранителните бактерии могат да се разпространяват от животни и храни към хора, причинявайки тежки инфекции, изискващи антибиотично лечение. Ето защо този въпрос остава актуален в рамките на подхода „Едно здраве“.

Висок дял от *Campylobacter* и *Salmonella* както от хора, така и от животни, отглеждани за производство на храни, продължават да показват резистентност към ципрофлоксацин, важен антимикробен препарат, използван за лечение на тежки инфекции при хората. Докато устойчивостта към *Salmonella* от животни, отглеждани за производство на храни, е постоянно висока, резистентността при инфекции със *Salmonella* при хората се е увеличила през последните години. Тази тенденция е обезпокоителна, тъй като устойчивостта към ципрофлоксацин ограничава ефективността на лечението.

При *Campylobacter* резистентността е толкова широко разпространена в Европа, че ципрофлоксацин вече не се препоръчва за лечение на човешки инфекции. За да се гарантира продължаващата му ефективност в хуманната медицина, са наложени ограничения върху употребата му при животни.

В цяла Европа висок дял от *Salmonella* и *Campylobacter* както от хора, така и от целеви животни, отглеждани за производство на храни, също показват резистентност към често използвани антимикробни средства, включително ампицилин, тетрациклини и сулфонамиди. Освен това, откриването на карбапенемаза-продуциращи бактерии *E. coli* в животни, отглеждани за производство на месо в няколко страни изисква специално внимание. Те представляват антимикробни средства от последна линия за хора и не са разрешени за употреба при животни, отглеждани за храна. Въпреки продължаващите опасения, има и окуражаващи сигнали. При *Salmonella*, резистентността на бактериите от хора към ампицилин и тетрациклини е намаляла значително през последните десет години съответно в 19 и 14 държави. Положителни тенденции са установени и при бройлери в ЕС, с намаляваща резистентност към тетрациклини и ампицилин, както и тетрациклини при пуйки.

НОВИНИ ОТ ЕС

ТРЕСКАТА ЧИКУНГУНЯ ВЕЧЕ МОЖЕ ДА СЕ ПРЕДАВА ОТ КОМАРИ В ПО-ГОЛЯМАТА ЧАСТ ОТ ЕВРОПА

Треската чикунгуна вече може да се предава от комари в по-голямата част от Европа, установи проучване, цитирано от The Guardian.

Проучването е публикувано в Journal of Royal Society Interface и използва данни от 49 по-ранни проучвания върху вируса на чикунгуна при тигрови комари, за да определи времето за инкубация в целия температурен диапазон за първи път.

Проучването е установило, че граничната температура за предаване е 13-14°C, което означава, че инфекциите могат да се случват повече от 6 месеца в годината в Испания, Португалия, Италия и Гърция, и от 3 до 5 месеца в годината в Белгия, Франция, Германия, Швейцария и други европейски страни.

Минималната температура за предаване преди беше оценена на 16-18°C. Това означава, че има риск от огнища на чикунгуна в повече райони и за по-дълги периоди, отколкото се смяташе досега, защото се знае, че тази граница спада с 2-3 градуса.

Сандийп Тегар от Центъра за екология и хидрология на Обединеното кралство (УКСЕН), водещ автор на изследването, заявява: „Темпото на глобално затопляне в Европа е приблизително два пъти по-високо от тази на глобалното затопляне в световен мащаб и долната температурна граница за разпространение на вируса е от голямо значение, така че новите ни оценки са доста шокиращи. Разпространяването на болестта на север е само въпрос на време“.

Д-р Стивън Уайт, също част от екипа на УКСЕН, коментира: „Преди двадесет години, ако бяхте казали, че ще имаме чикунгуна и денга в Европа, всички щяха да кажат, че сте луди, защото това са тропически болести. Сега всичко се промени. Това се дължи на този инвазивен комар и изменението на климата. Виждаме бърза промяна и това е тревогата ни.“

До миналата година Франция регистрира около 30 случая на чикунгуна за последните 10 години. Миналата година в страната случаите вече са над 800, като вирусът е бил пренесен от пътуващи от френски отвъдморски територии в тропиците, където е имало огнища, включително Реюнион, дава пример Сандийп Тегар.

Експертите са категорични, че идентифицирането на конкретни места и месеците на евентуално предаване ще позволи на местните власти да решат кога и къде да предприемат действия. Огнищата на чикунгуна вероятно ще се увеличат със затоплянето на континента и в бъдеще ще стават по-големи, защото вече нямаме възпиращият ефект на тежките зими от преди години, прогнозираят те. И добавят, че по-високият риск от инфекции се отнася и за други инфекции, предавани от тигрови комари, като зика и денга.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

СВЕТОВНАТА ЗДРАВНА ОРГАНИЗАЦИЯ БИЕ ТРЕВОГА ЗА КАДРОВАТА КРИЗА С МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ

Световната здравна организация (СЗО) бие тревога за кадровата криза с медицинските сестри. Оттам публикуваха първия по рода си политически документ в Европа, в който се посочват конкретни действия за справяне с нарастващия кадрови дефицит. За това информира Clinica.bg на 18.02.2026 г. Несигурният и недостатъчен медицински персонал в Европа може да навреди на пациентите, пишат от СЗО. Здравните системи са подложени на нарастващ натиск от недостиг на медицински сестри, нарастващо търсене на грижи и ескалиращо прегаряне. Ето защо СЗО/Европа публикува днес първия по рода си политически документ в региона, в който се посочват конкретни действия за справяне с кризата. В основата си документът определя безопасния медицински персонал като наличие на правилен брой кадри в комбинация с подходящо обучени и подкрепени медицински сестри, които да предоставят безопасни здравни грижи. Когато има твърде малко медицински сестри без правилния набор от умения, рисковете за пациентите се увеличават, както и стресът, нараняванията и психичните заболявания сред персонала.

СЗО/Европа припомня, че за целия регион до 2030 г. се очаква недостиг от близо 1 милион здравни работници. Медицинските сестри представляват повече от половината (56%) от здравната работна сила, като по-голямата част от тях са жени и безопасното осигуряване на медицински персонал не е лукс или административен детайл, казва д-р Ханс Анри П. Клуге, регионален директор на СЗО за Европа. По думите му това е инвестиция от критично значение за безопасността както за пациентите, така и за цялата здравна система.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

СЗО ОДОБРИ ВТОРА ВАКСИНА СРЕЩУ ПОЛИОМИЕЛИТ

СЗО извърши предварителна квалификация на нова перорална полиомиелитна ваксина тип 2 (nOPV2), информира Zdrave.net на 16.02.2026 г. като се позова на съобщение от пресслужбата на здравната агенция на ООН.

Обозначението за предварителна квалификация показва, че ваксината отговаря на международните стандарти за качество, безопасност и ефикасност за глобалните имунизационни програми.

nOPV2 е показана за активна имунизация във всички възрастови групи и е разрешена за спешна употреба в отговор на огнища, причинени от полиовирус тип 2 в съответствие с изискванията на Глобалната инициатива за ликвидиране на полиомиелита (GPEI) и СЗО. Пероралната ваксина се предлага във флакони с 20 и 50 дози. Има срок на годност от 24 месеца, когато се съхранява при температури не по-високи от -20°C , и може да се съхранява до шест месеца при $+2^{\circ}\text{C}$ до $+8^{\circ}\text{C}$, което осигурява важна гъвкавост за имунизационните програми в различни оперативни условия. В съответствие с Политиката на СЗО за многодозови флакони (MDVP), отворените флакони могат да се съхраняват и използват до 28 дни, което подпомага ефективното използване на ваксините по време на кампаниите за реагиране при огнища, уточняват от агенцията.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

ДО ЧЕТИРИ ОТ ДЕСЕТ СЛУЧАЯ НА РАК БИХА МОГЛИ ДА БЪДАТ ПРЕДОТВРАТЕНИ

До четири от десет случая на рак биха могли да бъдат предотвратени. Това сочи нов глобален анализ на Световната здравна организация (СЗО) и нейната Международна агенция за изследване на рака (IARC). За това съобщи Clinica.bg на 04.02.2026 г.

Проучването разглежда 30 предотвратими причини. Сред тях в това число влизат тютюнът, алкохолът, високият индекс на телесна маса, физическата неактивност, замърсяването на въздуха, ултравиолетовата радиация – и за първи път девет ракообразуващи инфекции. Изчисленията сочат, че 37% от всички нови случаи през 2022 г. – данните, които са анализирани, около 7,1 милиона, са свързани с фактори, които могат да бъдат избегнати. Констатациите подчертават огромния потенциал на превенцията за намаляване на глобалното бреме на онкологичните заболявания. Въз основа на данни от 185 държави и 36 вида рак, проучването идентифицира тютюна като водеща предотвратима причина, която в световен мащаб е отговорна за 15% от всички новодиагностицирани, следвана от инфекции (10%) и консумация на алкохол (3%). Три вида рак – на белия дроб, стомаха и рак на маточната шийка, представляват почти половината от всички случаи, които могат да бъдат избегнати както при мъжете, така и при жените.

Ракът на белия дроб е свързан най-вече с тютюнопушенето и замърсяването на въздуха. На стомаха се дължи до голяма степен на инфекция с *Helicobacter pylori*, а на маточната шийка от човешки папиломен вирус (HPV).

„Това е първият глобален анализ, който показва до каква степен рискът от рак идва от причини, които можем да предотвратим“, каза д-р Андре Илбави, ръководител на екипа на СЗО за контрол на рака и автор на проучването.

При мъжете тютюнопушенето е причина за приблизително 23 на сто от всички нови случаи на рак, следвано от инфекции с 9% и алкохол с 4 процента. Сред нежния пол в световен мащаб инфекциите са причина за 11% от всички нови случаи на рак, следвани от тютюнопушене с 6% и висок индекс на телесна маса с 3%.

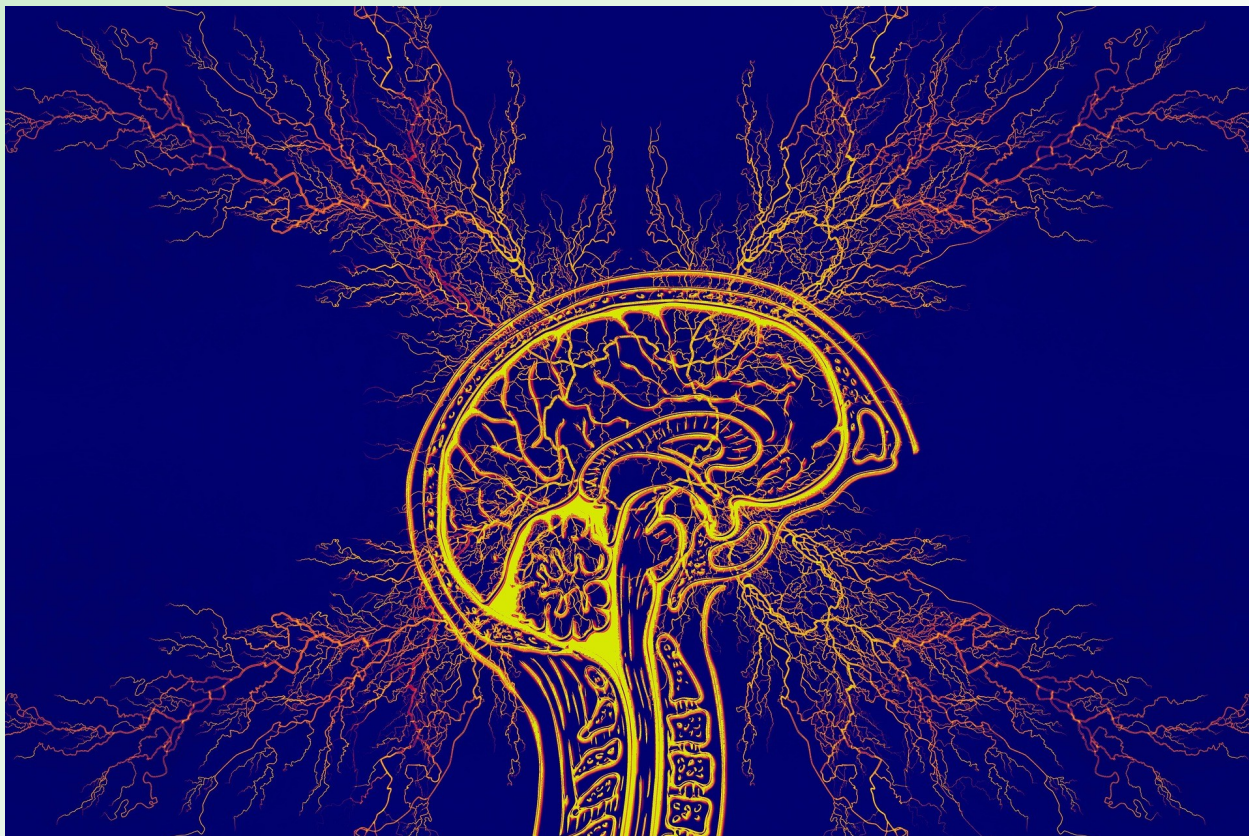
НОВИНИ ОТ СВЕТА

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЕН ИМПЛАНТ ДАВА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДВИЖЕНИЯТА НА ПАЦИЕНТИ С БОЛЕСТТА НА ПАРКИНСОН

Имплант чете движенията на пациенти с болестта на Паркинсон. Експерименталният сензор може да помогне на лекарите да проследяват в реално време мозъчни вълни, свързани с ходенето при пациенти с болестта на Паркинсон, информира Clinica.bg на 18.02.2026 г. кат осе позова на Science Advances.

Експерименталният мозъчен имплант може да улавя сигналите от мозъчни региони, свързани с движението, докато пациенти с болестта на Паркинсон извършват ежедневни дейности. Това може да е ходене до кухнята или разходка в парка. Учените от Калифорнийския университет в Сан Франциско обясняват, че става дума за напълно имплантируем, двупосочен невростимулатор.

Учените са разбрали как да четат тези мозъчни записи, което позволява по-задълбочено разбиране на проблемите с походката при хора с Паркинсон. Въз основа на тези показания имплантите биха могли да бъдат програмирани да изпращат електрическа стимулация, която съответства на това, което прави пациент с паркинсон, потенциално подобрявайки движението му. Това е първата демонстрация, че напълно имплантирано устройство може да се използва за откриване на специфично състояние на движение при хора по време на реална активност, казва старши изследователят д-р Дорис Уанг, доцент по неврохирургия в Калифорнийския университет в Сан Франциско. Проблемите с движението са основен симптом на болестта на Паркинсон – къси и неравномерни стъпки, скованост, нестабилност, тремор и неволеви действия, казаха изследователите.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

За проучването изследователите набрали четирима пациенти с болестта на Паркинсон, на които е било предвидено да получат импланти за дълбока мозъчна стимулация. Тези импланти могат да намалят симптомите на Паркинсон, като изпращат електрически импулси до мозъчните области, които контролират движението. Изследователският екип е проследил пациентите през повече от 80 часа неконтролирана ежедневна активност. През това време те са носили и сензор на глезена си, който е улавял походката им, така че изследователите са могли да сравнят тези данни с мозъчните вълни, възникващи по време на движение. Резултатите показват че ходенето може да се разграничи от състоянията без ходене само въз основа на мозъчните вълни, използвайки модели, които варират между отделните индивиди.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

БАПЗГ има договори за продължаващо обучение с различни университети и лечебни заведения в страната. За всеки курс се издава удостоверение с определен брой кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

**Повече подробности:
в сайта на БАПЗГ
или на тел. 02 915 69 11.**

КУРСОВЕ ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи предлага 19 курса за дистанционно продължаващо обучение. Темите можете да видите на сайта на Асоциацията (www.nursing-bg.com) в раздел "Обучение". Там има и указания как става записването за предпочетените от Вас курсове.

Завършилите даден курс получават удостоверение с определен брой кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

Регистрацията се осъществява в платформата за дистанционно обучение на БАПЗГ на адрес: <http://learning.nursing-bg.com>

КАК ДА СЕ АБОНИРАТЕ ЗА СПИСАНИЕ "ЗДРАВНИ ГРИЖИ"

**Годишният абонамент
за електронния вариант е 8 евро**

**Абонатите получават 15 кредитни
точки по Единната кредитна система на
БАПЗГ
за продължаващо обучение**

Внимание:

*Съхранявайте документа,
удостоверяващ Вашия личен
абонамент и представете негово
копие в съответната Регионална
колегия на БАПЗГ, за да бъдат
регистрирани кредитните точки в
Националния регистър на БАПЗГ.*

Електронният бюлетин е ежемесечно издание на БАПЗГ. Приемник на в-к "Здравни грижи", приложение на сп. "Здравни грижи"

Редакционен екип:

Проф. д-р Станка Маркова -
главен редактор

Деница Михайлова - редактор

За контакти:

гр. София 1680
Ул. "Казбек" № 62
GSM: +359 888 510 006
GSM: +359 882 447 230

www.nursing-bg.com

® Всички права запазени
Собственост на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ)